

НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ А.Д., Нови Сад

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
СА СТАЊЕМ НА ДАН 31. ДЕЦЕМБРА 2012
И ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА**

**НИС А.Д. – Нафтна индустрија Србије
Нови Сад**

Финансијски извештаји

31. децембар 2012.

Нови Сад, 13. фебруар 2013. године

САДРЖАЈ:

Страна

Биланс стања	
Биланс успеха	
Извештај о токовима готовине	
Извештај о променама на капиталу	
Статистички анекс	
Напомене уз финансијске извештаје	19-90

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Акционарима и Одбору директора Нафтне индустрије Србије а.д., Нови Сад

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја привредног друштва Нафтна индустрије Србије а.д., Нови Сад (у даљем тексту „Друштво“) који укључују биланс стања са стањем на дан 31. децембра 2012. године и биланс успеха, извештај о променама на капиталу и извештај о новчаним токовима за годину завршену на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје и статистички анекс.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и реално и објективно приказивање ових финансијских извештаја у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике и напоменом 2 уз ове финансијске извештаје, као и за интерне контроле за које руководство сматра да су неопходне за састављање финансијских извештаја који не садрже материјално значајно погрешно приказивање настало услед проневере или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да на основу извршене ревизије изразимо мишљење о овим финансијским извештајима. Ревизију финансијских извештаја извршили смо у складу са Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди захтевају да поступамо у складу са начелима професионалне етике и да планирамо и извршимо ревизију на начин који нам омогућава да стекнемо разумно уверење да финансијски извештаји не садрже материјално значајно погрешно приказивање.

Ревизија подразумева примену поступака ради прибављања ревизорских доказа о износима и обелодањивањима садржаним у финансијским извештајима. Избор поступака зависи од ревизорског просуђивања, укључујући процену ризика од настанка материјално значајног погрешног приказивања у финансијским извештајима, насталог услед проневере или грешке. При процени ових ризика, ревизор цени интерне контроле релевантне за састављање и реално и објективно приказивање финансијских извештаја Друштва у циљу избора адекватних ревизорских поступака у датим околностима, а не за потребе изражавања мишљења о делотворности интерних контрола друштва. Ревизија такође обухвата оцену адекватности примењених рачуноводствених политика и прихватљивости рачуноводствених процена које је извршило руководство, као и оцену општег приказа финансијских извештаја.

Верујемо да су ревизијски докази који смо прибавили довољан и адекватан основ за изражавање мишљења.

Мишљење

Према нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји у свим материјално значајним аспектима приказују реално и објективно финансијско стање друштва Нафтна индустрија Србије а.д., Нови Сад са стањем на дан 31. децембра 2012. године, резултате његовог пословања и новчане токове за годину завршену на тај дан, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије Републике и напоменом 2 уз ове финансијске извештаје.

Милivoје Нешовић
Лиценцирани ревизор

PricewaterhouseCoopers d.o.o., Beograd

Београд, 13. фебруар 2013. године

НИС А.Д. - Нафтна индустрија Србије, Нови Сад

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС СТАЊА		31. децембар 2012	31. децембар 2011
	Напомене	<u>2012</u>	<u>2011</u>
А К Т И В А			
Стална имовина			
Нематеријална улагања	6	8.224.678	4.441.599
Некретнине, постројења и опрема	7	144.519.040	124.923.027
Инвестиционе некретнине	8	1.316.069	1.338.269
Учешћа у капиталу	9	7.707.917	2.542.882
Остали дугорочни финансијски пласмани	10	19.130.412	3.376.034
		180.898.116	136.621.811
Обртна имовина			
Залихе	11	43.606.986	35.397.598
Стална средства намењена продаји		41.746	165.371
Потраживања	12	41.575.163	20.373.239
Краткорочни финансијски пласмани	13	2.433.206	2.413.567
Порез на додату вредност и АВР	14	8.778.258	4.626.921
Готовински еквиваленти и готовина	15	8.311.264	25.228.726
Одложена пореска средства	16	9.786.958	7.875.436
		114.533.581	96.080.858
Укупна актива		295.431.697	232.702.669
Ванбилансна актива	17	84.451.110	79.279.565
П А С И В А			
Капитал			
Основни и остали капитал	18.1	87.128.024	87.128.024
Резерве		889.424	889.424
Ревалоризационе резерве		12	12
Нереализовани добици по основу ХоВ	18.2	6.918	29.582
Нереализовани губици по основу ХоВ	18.2	(81.446)	(64.090)
Непокривени добитак (губитак)		49.060.229	(396.287)
		137.003.161	87.586.665
Дугорочна резервисања и обавезе			
Дугорочна резервисања	19	12.930.335	13.365.464
Дугорочни кредити	20	30.721.339	33.774.543
Остале дугорочне обавезе	21	50.270.312	47.666.041
		93.921.986	94.806.048
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе	22	9.359.307	3.444.922
Обавезе из пословања	23	33.921.648	29.458.654
Остале краткорочне обавезе	24	6.313.605	6.666.892
Обавезе по основу ПДВ, осталих јавних прихода и ПВР	25	12.034.945	8.087.096
Обавезе по основу пореза на добит		512.454	1.491.881
		62.141.959	49.149.445
Одложене пореске обавезе	16	2.364.591	1.160.511
Укупна пасива		295.431.697	232.702.669
Ванбилансна пасива	17	84.451.110	79.279.565

Пратеће напомене од стране 19 до 80 су саставни део ових финансијских извештаја.

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

БИЛАНС УСПЕХА

	Напомене	Година која се завршила 31. децембра	
		2012.	2011.
Пословни приходи			
Приходи од продаје	5	226.156.906	186.882.958
Приходи од активирања учинака и робе		2.063.809	4.478.663
Повећање вредности залиха учинака		1.665.432	768.451
Остали пословни приходи	26	184.677	298.141
		230.070.824	192.428.213
Пословни расходи			
Набавна вредност продате робе		(26.432.161)	(12.711.852)
Трошкови материјала	27	(90.416.631)	(95.536.272)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	29	(21.247.898)	(21.744.471)
Трошкови амортизације и резервисања	28	(7.840.645)	(6.832.271)
Остали пословни расходи	30	(19.152.732)	(14.534.161)
		(165.090.067)	(151.359.027)
		64.980.757	41.069.186
Пословни добитак			
Финансијски приходи	31	10.167.157	7.008.996
Финансијски расходи	32	(15.827.048)	(8.833.569)
Остали приходи	33	4.707.451	7.406.282
Остали расходи	34	(12.703.358)	(6.953.521)
		51.324.959	39.697.374
Добитак пре опорезивања			
Порез на добит			
Порески расходи периода	35	(2.575.885)	(2.464.263)
Одложени порески приходи периода	16	707.442	3.368.556
		49.456.516	40.601.667
Зарада по акцији			
- из редовног пословања	36	0,303	0,249

Пратеће напомене од стране 19 до 80 су саставни део ових финансијских извештаја.

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Токови готовине из пословних активности		
Продаја и примљени аванси	313.174.536	282.802.307
Примљене камате из пословних активности	1.895.568	984.664
Остали приливи из редовног пословања	184.674	298.141
<i>Приливи готовине из пословних активности</i>	<u>315.254.778</u>	<u>284.085.112</u>
Исплате добављачима и дати аванси	(143.551.839)	(121.573.195)
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	(20.843.165)	(21.599.392)
Плаћене камате	(3.318.871)	(3.114.515)
Порез на добитак	(3.548.460)	(1.591.789)
Плаћања по основу осталих јавних прихода	(107.185.231)	(101.220.649)
<i>Одливи готовине из пословних активности</i>	<u>(278.447.566)</u>	<u>(249.099.540)</u>
Нето прилив готовине из пословних активности	<u>36.807.212</u>	<u>34.985.572</u>
Токови готовине из активности инвестирања		
Продаја акција и удела	228	17.103
Продаја, некретнина, постројења и опреме	322.111	278.989
Остали финансијски пласмани (нето приливи)	1.263.068	-
<i>Приливи готовине из активности инвестирања</i>	<u>1.585.407</u>	<u>296.092</u>
Куповина акција и удела	(213)	(26.234)
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	(38.883.079)	(32.509.584)
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	(15.807.489)	(2.267.599)
<i>Одливи готовине из активности инвестирања</i>	<u>(54.690.781)</u>	<u>(34.803.417)</u>
Нето одлив готовине из активности инвестирања	<u>(53.105.374)</u>	<u>(34.507.325)</u>
Токови готовине из активности финансирања		
Приливи по основу дугорочних и краткорочних кредита	6.267.501	23.406.069
Приливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	3.818.459	26.002.087
<i>Приливи готовине из активности финансирања</i>	<u>10.085.960</u>	<u>49.408.156</u>
Одливи по основу дугорочних и краткорочних кредита и осталих обавеза	(11.360.516)	(35.177.068)
<i>Одливи готовине из активности финансирања</i>	<u>(11.360.516)</u>	<u>(35.177.068)</u>
Нето (одлив) прилив готовине из активности финансирања	<u>(1.274.556)</u>	<u>14.231.088</u>
Нето (одлив) прилив готовине	(17.572.718)	14.709.335
Готовина и еквиваленти готовине на почетку периода	25.228.726	10.595.830
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	2.064.138	1.409.520
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	(1.408.882)	(1.485.959)
Готовина и еквиваленти готовине на крају периода	<u>8.311.264</u>	<u>25.228.726</u>

Пратеће напомене од стране 19 до 80 су саставни део ових финансијских извештаја.

Финансијски извештаји за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

	Акцијски капитал	Остали капитал	Резерве	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добици по основу ХОВ	Нереализовани губици по основу ХОВ	Акумулирани губитак	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2011. године	81.530.200	5.597.824	889.424	39	48.417	(49.236)	(40.997.954)	47.018.714
Укупна повећања у претходном периоду	-	-	-	-	-	(14.854)	40.601.667	40.567.951
Укупна смањења у претходном периоду	-	-	-	(27)	(18.835)	-	-	-
Стање на дан 31. децембра 2011. године	81.530.200	5.597.824	889.424	12	29.582	(64.090)	(396.287)	87.586.665
Стање на дан 1. јануара 2012. године	81.530.200	5.597.824	889.424	12	29.582	(64.090)	(396.287)	87.586.665
Укупна повећања у текућем периоду	-	-	-	-	-	(17.356)	49.456.516	49.416.496
Укупна смањења у текућем периоду	-	-	-	-	(22.664)	-	-	-
Стање на дан 31. децембра 2012. године	81.530.200	5.597.824	889.424	12	6.918	(81.446)	49.060.229	137.003.161

Пратеће напомене од стране 19 до 80 су саставни део ових финансијских извештаја.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

1. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

НИС а.д. – Нафтна индустрија Србије, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво), је вертикално интегрисана нафтна компанија која претежно послује у Републици Србији. Основне активности Друштва обухватају:

- Истраживање, развој и производња сирове нафте и гаса,
- Производња нафтних деривата и
- Трговина нафтним дериватима и гасом.

Друштво је основано Одлуком Владе Републике Србије од 7. јула 2005. године, као правни наследник пет друштава у државној својини, „Јавног предузећа Нафтна индустрија Србије“. 2. Фебруара 2009. године Газпром Нефт је реализовао куповину 51% основног капитала Друштва чиме НИС а.д. постаје зависно друштво ОАО Газпром Нефта. У марту 2011. године у складу са Уговором о продаји и куповини акција Друштва, ОАО Газпром Нефт је реализовао куповину додатних 5,15% акција чиме је повећао своје учешће у власништву на 56,15%.

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво чије се акције котирају на листингу А – Prime Market Београдске берзе. Седиште Друштва је у Новом Саду, улица Народног фронта 12.

Ови појединачни финансијски извештаји одобрени су од стране генералног директора и биће презентовани на Скупштини акционара ради одобравања.

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Основне рачуноводствене политике и значајне рачуноводствене процене су доследне оним које су примењене у финансијским извештајима за годину која се завршила 31. децембра 2011. године.

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји за годину која се завршила 31. децембра 2012. године састављени су у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Србије („Службени гласник РС“ бр. 46/2006 и 111/2009), који захтева да финансијски извештаји буду припремљени у складу са свим Међународним стандардима финансијског извештавања (МСФИ) као и прописима издатим од стране Министарства финансија Републике Србије. Имајући у виду разлике између ове две регулативе, ови финансијски извештаји одступају од МСФИ у следећем:

- Друштво је финансијске извештаје саставило у формату прописаном од стране Министарства финансија Републике Србије, који није у складу са захтевима МРС 1 – “Презентација финансијских извештаја.”
- „Ванбилансна средства и обавезе“ су приказани на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.
- Некретнине, постројења и опрема су процењене од стране независног проценитеља и ревалоризационе резерве настале као разлика између процењене и историјске вредности су признате кроз акцијски капитал на дан 1. јануар 2006. године.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

**2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја
(наставак)**

- Друштво није саставило консолидоване финансијске извештаје с обзиром да се, у складу са одредбама Закона о рачуноводству и ревизији Републике Србије, консолидовани финансијски извештаји за текућу годину подносе до краја априла наредне године. Према Међународним стандардима финансијског извештавања, појединачни финансијски извештаји Друштва које има зависна/придružена друштва су дозвољени само уколико су консолидовани финансијски извештаји припремљени и издати у исто време.

Састављање финансијских извештаја у складу са МСФИ захтева примену извесних кључних рачуноводствених процена. Оно, такође, захтева да Руководство користи своје просуђивање у примени рачуноводствених политика Друштва. Области које захтевају просуђивање већег степена или веће сложености, односно области у којима претпоставке и процене имају материјални значај за финансијске извештаје обелодањени су у напомени 3.

2.2. Нова рачуноводствена саопштења

Следећи нови и допуњени стандарди ступили су на снагу од 1. јануара 2012. године:

- Остали ревидирани стандарди и тумачења важећа за текући период. Измена и допуна МСФИ 1 „Прва примена МСФИ” која се односи на пословање у условима хиперинфлације и на укидање фиксних датума за друштва која први пут примењују стандард, није имала утицаја на ове финансијске извештаје. Допуном МРС 12 „Порез на добит” је уведена релативна претпоставка да се инвестициона некретнина исказана по фер вредности надокнађује у потпуности путем продаје. Ова допуна није имала материјалног утицаја на ове финансијске извештаје.

Нови и допуњени стандарди и тумачења чија је примена по први пут обавезна за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2013. године и које Друштво није раније усвојило.

- МСФИ 9, Финансијски инструменти - И део: Класификација и мерење. МСФИ 9, објављен новембра 2009. године, замењује оне делове МРС 39 који се односе на класификовање и мерење финансијских средстава. МСФИ 9 је додатно измењен и допуњен октобра 2010. године са циљем да се размотри питање класификовања и одмеравања финансијских обавеза. У даљем тексту приказани су основни елементи стандарда:
  - Финансијска средства се класификују у две категорије начина одмеравања: као средства која се накнадно одмеравају по фер вредности или као средства која се накнадно одмеравају по амортизованој вредности. Одлука о класификацији средстава доноси се приликом њиховог почетног признавања. Класификација зависи од пословног модела који правно лице користи за потребе управљања својим финансијским инструментима, као и од карактеристика инструмента у вези са уговорним новчаним током.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.2. Нова рачуноводствена саопштења (наставак)

- Инструмент се накнадно одмерава по амортизованој вредности само уколико је реч о дужничком инструменту и (i) ако је циљ пословног модела правног лица да држи средство за потребе наплате уговорних токова готовине, те (ii) ако се код уговорних токова готовине средства ради само о плаћању главнице и камате (тј. само има "основна обележја кредита"). Сви остали дужнички инструменти одмеравају се по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха.
- Сви инструменти капитала одмеравају се накнадно по фер вредности. Инструменти капитала који се држе ради трговања одмеравају се по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха. За сва остала учешћа у капиталу може се, приликом почетног признавања, донети неопозива одлука да се нереализовани и реализовани добици и губици по основу фер вредности признају у Укупном осталом финансијском резултату уместо у Билансу успеха. По донетој одлуци добици и губици по фер вредности не могу се накнадно признати у билансу успеха. Одлука се може донети за сваки инструмент посебно. Дивиденде се признају у билансу успеха уколико представљају принос на инвестиције.
- У МРС 39, највећи број захтева за класификацију и одмеравање финансијских обавеза пренет је у МСФИ 9 у неизмењеном облику. Основна измена огледа се у томе да ће правно лице бити у обавези да ефекте промена у властитом кредитном ризику финансијских обавеза класификованих по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредностима исказују у билансу успеха прикаже у укупном осталом финансијском резултату.

Примена МСФИ 9 обавезна је од 1. јануара 2015. године, с тиме што је његово раније усвајање допуштено.

- МСФИ 13, Одмеравање фер вредности (објављен маја 2011. године, важећи за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године), има за циљ да повећа доследност и смањи степен сложености обезбеђивањем прецизне дефиниције фер вредности, као и јединственог извора за одмеравање фер вредности и јединствених захтева за обелодањивање у свим МСФИ.
- МРС 27, Појединачни финансијски извештаји (ревидиран маја 2011. године, важећи за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године), измењен је и има за циљ да пропише захтеве у погледу начина обрачунавања и обелодањивања улагања у зависна предузећа, заједничке подухвате и придружена предузећа онда када правно лице саставља појединачне финансијске извештаје. Смернице у погледу питања контроле и консолидованих финансијских извештаја замењене су стандардом МСФИ 10, "Консолидовани финансијски извештаји".

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.2. Нова рачуноводствена саопштења (наставак)

- МРС 28, Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате (ревидиран маја 2011. године, важећи за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године). Допуна МРС 28 настала је као резултат пројекта Одбора који се односи на заједничке подухвате. Приликом анализирања поменутог пројекта, Одбор је одлучио да рачуноводствено обухватање заједничких подухвата применом рачуноводственог метода учешћа припоји стандарду МРС 28 будући да се поменути метод примењује и на улагања у заједничке подухвате и на улагања у придружена предузећа. Осим ове, остале смернице су остале неизмењене.
- Измене и допуне МРС 1, Презентација финансијских извештаја (објављен јуна 2011. године, важећи за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2012. године), мења захтеве у погледу обелодањивања ставки које се исказују у Укупном осталом финансијском резултату. Измене и допуне захтевају да правна лица изврше раздвајање ставки које се приказују у Укупном осталом финансијском резултату на две групе, и то према томе да ли ће оне моћи да се рекласификују у биланс успеха у будућим периодима. Предложени назив финансијског извештаја који се користи у МРС 1 гласи 'Извештај о добити и губитку и укупном осталом финансијском резултату'. Друштво очекује да ће измене и допуне стандарда утицати на измену начина презентације финансијских извештаја Друштва, али да неће имати утицаја на одмеравање трансакција и стања.
- Измене и допуне МРС 19, Примања запослених (објављен јуна 2011. године, важећи за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године), доноси значајне измене у погледу признавања и одмеравања дефинисаних доприноса за пензије и отпремнине, као и у погледу обелодањивања свих примања запослених. Стандард захтева да се све промене у нето обавезама (средствима) по основу дефинисаних примања признају у периоду у коме настану, и то: (i) трошкови зарада и накнада и нето камата признају се у билансу успеха; и (ii) добици и губици по основу поновног одмеравања признају се у укупном осталом финансијском резултату.
- Обелодањивања – Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза – Измене и допуне МСФИ 7 (објављене децембра 2011. године и важеће за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2013. године). Допуна захтева обелодањивања која ће корисницима финансијских извештаја ентитета омогућити да изврше процену ефеката или потенцијалних ефеката пребијања, укључујући право на поравнање.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.2. Нова рачуноводствена саопштења (наставак)

- Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза – Измене и допуне МРС 32 (објављене децембра 2011. године и важеће за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године). Допуна садржи додаток у виду смерница у погледу МРС 32 које се односе на недоследности идентификоване у току примене појединих критеријума пребијања. Поменуто укључује појашњење значења сегмента ' има законски спроводиво право на пребијање...' као и појашњење да се поједини системи бруто поравнања могу сматрати еквивалентима нето поравнања.
- Побољшања Међународних стандарда финансијског извештавања (објављена маја 2012. године, важеће за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2013. године). Побољшања се састоје од измене садржаја пет стандарда. МСФИ 1 је измењен са циљем да (i) појасни да друштво које поново почиње да припрема финансијске извештаје у складу са МСФИ може или да настави са применом МСФИ 1 или, пак, да ретроспективно примени све МСФИ као да није никада престало да их примењује, и (ii) да уведе додатно изузеће из ретроспективне примене МРС 23, Трошкови позајмљивања', од стране друштва која први пут припремају извештаје у складу са МСФИ. МРС 1 је измењен тако да појасни да напомене нису обавезне уз трећи биланс стања који се доставља на почетку претходног периода зато што су на њега материјално значајно утицали ретроспективна прерачунавања, промене у рачуноводственим политикама односно рекласификација за потребе приказивања, док су напомене обавезне када се само друштво определи да достави додатне упоредне податке. МРС 16 је измењен тако да појасни да се опрема за сервисирање која се користи дуже од једног периода класификује као некретнине, постројења и опрема уместо као залихе. МРС 32 је измењен тако да појасни да се поједине пореске последице расподеле (финансијских инструмената) власницима рачуноводствено обухватају у билансу успеха, као што се то увек захтевало у МРС 12. МРС 34 је измењен са циљем да усагласи захтеве са МСФИ 8. МРС 34 захтева обелодањивање одмерене вредности укупних средстава и обавеза једног пословног сегмента само уколико се поменута информација редовно доставља главном доносиоцу пословних одлука и уколико је дошло до материјално значајних промена поменуте вредности у односу на последње финансијске извештаје.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.2. Нова рачуноводствена саопштења (наставак)

- Измене и допуне смерница за прелазак на извештавање у складу са МСФИ садржане у МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 (објављене 28. јуна 2012. године, важеће за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2013. године). Измене и допуне појашњавају смернице за прелазак на извештавање у складу са МСФИ садржане у МСФИ 10 Консолидовани финансијски извештаји. Друштва која примењују МСФИ 10 дужна су да изврше процену контролног утицаја првог дана годишњег периода у којем је извршена примена МСФИ 10, и уколико се поступак консолидације према МСФИ 10 разликује од поступка консолидације према МРС 27 и СИЦ 12, упоредни подаци из периода који непосредно претходи периоду преласка на извештавање у складу са МСФИ (тј. подаци из 2012. године за друштва која припремају финансијске извештаје на крају календарске године а која су усвојила МСФИ 10 у 2013. години) рекласификују се, осим уколико је то немогуће. Измене и допуне у МСФИ 10, МСФИ 11, Заједнички аранжмани, и МСФИ 12, Обелодањивање учешћа у другим правним лицима, обезбеђују додатно ослобађање приликом преласка на извештавање у складу са МСФИ тиме што се захтев своди на достављање коригованих упоредних података само за период који непосредно претходи периоду у којем је друштво прешло на извештавање у складу са МСФИ. Осим поменутог, изменама и допунама се укида захтев за приказивање упоредних података неконсолидованих правних лица за периоде који претходе усвајању МСФИ 12.
- Измене и допуне МСФИ 1 “Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања - Државни зајмови” (објављене марта 2012. године, важеће за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2013. године). Измене и допуне, које се односе на зајмове добијене од државе по каматној стопи нижој од тржишне, ослобађају друштва која први пут примењују МСФИ пуне ретроспективне примене МСФИ при рачуноводственом обухватању поменутих зајмова у тренутку преласка на извештавање у складу са МСФИ. Овим се друштва која први пут примењују МСФИ ослобађају од обавезе пуне ретроспективне примене на исти начин као и друштва која већ извештавају у складу са МСФИ.
- Измене и допуне стандарда МСФИ 10, МСФИ 12 и МРС 27 - Инвестициона друштва (објављене 31. октобра 2012. године, важеће за годишње периоде који почињу на дан 1. јануара 2014. године). Допуном је уведена дефиниција инвестиционог друштва као друштва у чије активности и пословање спада (i) прибављање средстава од инвеститора како би се инвеститорима пружила услуга управљања инвестицијама, (ii) обавезивање на пословање у сврху улагања средстава искључиво за потребе повећања капитала односно прихода од улагања и (iii) одмеравање и вредновање улагања по фер вредности.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.2. Нова рачуноводствена саопштења (наставак)

Инвестиционо друштво биће у обавези да рачуноводствено обухвати своја зависна предузећа по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха и консолидује само она зависна предузећа која пружају услуге сродне инвестиционим активностима друштва. МСФИ 12 је измењен са циљем да се уведу нова обелодањивања, укључујући сва значајна просудивања начињена приликом утврђивања да ли друштво спада у категорију инвестиционог друштва, као и да се уведу информације о финансијској односно другој помоћи упућеној неконсолидованом зависном предузећу, било да је реч о планираној или већ пруженој помоћи зависном предузећу..

Осим уколико у тексту горе није другачије наведено, не очекује се да ће нови стандарди и тумачења имати значајног утицаја на финансијске извештаје Друштва.

2.3. Извештавање о сегментима

О пословним сегментима извештава се на начин који је доследан интерном извештавању за потребе Главног доносиоца одлука („ГДО“). ГДО, који је одговоран за алокацију ресурса и оцену перформанси оперативних сегмената, чине Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора Друштва у складу са новом структуром корпоративних органа усвојеном у току 2012. године на основу новог Законом о привредним друштвима Републике Србије.

2.4. Прерачунавање страних валута

(а) Функционална и валута приказивања

Ставке укључене у финансијске извештаје Друштва се одмеравају и приказују у динарима („РСД“), који представља функционалну и презентациону валуту Друштва.

(б) Трансакције и стања

Трансакције у иностраној валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева важећих на дан трансакције или на дан процене вредности ако су ставке поново одмераване. Позитивне и негативне курсне разлике настале из измирења таквих трансакција и из прерачуна монетарних средстава и обавеза изражених у страним валутама на крају периода, признају се у билансу успеха.

Позитивне и негативне курсне разлике које настају по основу кредита и готовине и готовинских еквивалената приказују се у билансу успеха у оквиру позиције „Финансијски приходи / расходи“.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.5. Нематеријална средства

(а) Лиценце и права

Засебно стечене лиценце исказују се по историјској набавној вредности. Лиценце имају ограничен век трајања и исказују се по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију. Амортизација се обрачунава применом пропорционалне методе, како би се трошкови лиценци расподелили у току њиховог процењеног века употребе.

Лиценце и права укључују права на експлоатацију нафте и природног гаса, која се амортизују током периода истраживања, у складу са условима одређене лиценце.

(б) Рачунарски софтвер

Овде пре свега спадају трошкови имплементације (САП) рачунарског софтвера. Стечене лиценце рачунарских софтвера капитализују се у износу трошкова насталих у стицању и стављању у употребу софтвера.

Ови трошкови се амортизују током њиховог процењеног века употребе (до 8 година).

2.6. Истраживање и процењивање минералних ресурса

(а) Средства за истраживање и процењивање

Током периода истраживања, трошкови истраживања и процене нафте и природног гаса се капитализују све док се не утврди да резерве нафте и гаса неће бити довољне да оправдају трошкове истраживања. Геолошки и геофизички трошкови, као и трошкови директно повезани са истраживањем се капитализују у периоду у којем су настали. Трошкови стицања права на истраживање се капитализују у оквиру некретнина, постројења и опреме или нематеријалних улагања зависно од природе трошка. Када се комерцијалне резерве потврде, након спроведеног теста обезвређења улагања у истраживање и развој врши се пренос на улагања у развој исказана у оквиру некретнина, постројења и опреме односно нематеријална улагања. У току фазе истраживања не врши се обрачун амортизације улагања.

(б) Развој основних и нематеријалних средстава

Издаци за изградњу, инсталацију или комплетирање инфраструктурних објеката, као што су платформе, нафтоводи и бушење комерцијално исплативих нафтних бушотина су капитализовани у оквиру основних средстава у припреми према њиховој природи. Када је развој на одређеном нафтном пољу завршен, врши се преbacивање на Основна средства намењена производњи. Амортизација се не обрачунава у току периода развоја.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.6. Истраживање и процењивање минералних ресурса (наставак)

(в) Средства за производњу нафте и гаса

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви.

(г) Амортизација

На основна средства/нематеријална улагања намењена производњи нафте и гаса примењује се метода амортизације према учинку. Амортизација према учинку се заснива на потврђеним резервама, а то су резерве нафте, гаса и остале минералне резерве за које се процењује да ће бити надокнађене из постојећих средстава, користећи текуће пословне методе. Нафта и гас се сматрају произведеним у моменту мерења на „Custody Transfer“-у или местима продаје на излазним вентилима резервоара на нафтним пољима.

(д) Обезвређивање – Средства за истраживање и процену

Тест обезвређења стицања права на истраживање се врши увек када постоје индикатори обезвређења. У сврху теста обезвређења, стечени трошкови права на истраживање, који су предмет процене, групишу се заједно са постојећим јединицама које генеришу добит према географском подручју у којем се налазе.

*(е) Обезвређивање – Потврђена основна средства/нематеријална улагања намењена
производњи нафте и гаса*

Тест обезвређења потврђених основних средстава/нематеријалних улагања намењених производњи нафте и гаса се врши увек када постоје индикатори да је књиговодствена вредност ненадокнадива.

Губици по основу обезвређења се признају у износу у коме књиговодствена вредност премашује надокнадиву вредност средства. Надокнадива вредност је већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје и вредности у употреби. За сврху процене обезвређења, средства су груписана на најнижем нивоу на којем је могуће идентификовати новчане токове.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

2.7. Некретнине, постројења и опрема

Од дана оснивања, вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности умањеној за исправке вредности по основу акумулиране амортизације и обезвређења, где је потребно. Набавна вредност укључује трошкове који се могу директно приписати набавци средства.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, у зависности од тога шта је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Друштво у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано утврдити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава. Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали.

Земљиште и уметничка дела се не амортизују. Амортизација других средстава се обрачунава применом пропорционалне методе за свако средство појединачно по стопама утврђеним рачуноводственом политиком Друштва, а на основу процењеног корисног века трајања основног средства како би се распоредила њихова набавна до њихове резидуалне вредности током њиховог процењеног века трајања, као што следи:

Опис	Век трајања
Грађевински објекти	10 - 50
Машине и опрема	
- Производна и преносна опрема	7 - 25
- Намештај	5 - 10
- Возила	7 - 20
- Рачунари	5 - 10
Остала опрема	3 - 10

Резидуална вредност и корисни век употребе средства се ревидирају, и по потреби коригују, на датум сваког биланса стања.

Књиговодствена вредност средства своди се одмах на његову надокнадиву вредност уколико је књиговодствена вредност већа од његове процењене надокнадиве вредности (напомена 34).

Добици и губици по основу отуђења средства утврђују се као разлика између новчаног прилива и књиговодствене вредности и исказују се у билансу успеха у оквиру 'Осталих прихода/(расхода)' (напомене 33 и 34).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.8. Умањење вредности нефинансијских средстава

Средства са неограниченим корисним веком употребе не подлежу амортизацији и тестирају се на умањење вредности једном годишње. За средства која подлежу амортизацији тестирање на умањење њихове вредности врши се када догађаји или измењене околности укажу да књиговодствена вредност можда неће бити надокнадива. Губитак због умањења вредности се признаје у висини износа за који је књиговодствена вредност средства већа од његове надокнадиве вредности. Надокнадива вредност је вредност већа од фер вредности средства умањене за трошкове продаје или вредности у употреби. За сврху процене умањења вредности, средства се групишу на најнижим нивоима на којима могу да се утврде одвојени препознатљиви новчани токови (јединице које генеришу готовину). Нефинансијска средства, осим Goodwill-а, код којих је дошло до умањења вредности се ревидирају на сваки извештајни период због могућег укидања ефеката умањења вредности.

2.9. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине се држе ради зараде од закупнине или ради повећања капитала, или ради и једног и другог.

Инвестиционе некретнине се претежно састоје од бензинских станица, пословних објеката и станова датих запосленима и бившим запосленима Друштва на рок преко годину дана.

Инвестиционе некретнине се вреднују применом поштене (фер) вредности. Поштена фер вредност одражава тржишне услове на дан биланса стања коригована, уколико је неопходно, за било коју промену у природи, локацији или стању специфичног средства. Промене поштене (фер) вредности инвестиционих некретнина се књиже у корист или на терет биланса успеха у оквиру Осталих прихода (расхода) (напомена 33 и 34).

Накнадни издаци се капитализују само када је вероватно да ће будуће економске користи повезане са тим издацима припасти Друштву и да може поуздано да се измери. Сви остали трошкови текућег одржавања терете трошкове периода у коме настану. Када инвестициону некретнину користи њен власник, она се рекласификује на некретнине, постројења и опрему, и њена књиговодствена вредност на дан рекласификације постаје њена затечена вредност која ће се надаље амортизовати.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.10. Уговори о изградњи

МРС 11 „Уговори о изградњи“ дефинише уговор о изградњи као уговор који је посебно закључен за изградњу неког средства. Трошкови уговора се признају као расход у периоду када настану.

Када се исход уговора о изградњи не може поуздано проценити, приход по основу уговора се признаје само до износа насталих трошкова из уговора за које је вероватно да ће бити надокнађени.

Када се исход уговора о изградњи може поуздано проценити и када постоји вероватноћа да ће уговор бити профитабилан, приход по основу уговора се признаје у периоду важења уговора. Када је вероватно да ће укупни трошкови уговора бити већи од укупног прихода по уговору, очекивани губитак се одмах признаје као расход.

Одступања од уговореног посла, потраживања и стимулације укључују се у приходе по основу уговора у мери у којој су иста уговорена са купцем и у мери којој их је могуће поуздано одмерити.

Друштво користи 'метод степена довршености' како би утврдио одговарајући износ који треба признати у датом периоду. Степен довршености изградње се утврђује из односа укупно процењених трошкова уговора насталих до датума биланса стања и укупно процењених трошкова по сваком уговору. Трошкови у вези са будућим активностима по уговору настали током извештајног периода искључују се из трошкова уговора при утврђивању степена довршености изградње. Они су приказани као залихе, аванси или остала средства, у зависности од њихове природе.

Друштво као средство исказује бруто износ који се потражује од извршиоца уговорених послова по свим уговорима чије је извршење у току, а за које је збир насталих трошкова и признате добити (умањен за признате губитке) већи од сукцесивно фактурисаних износа. Сукцесивно фактурисани износ које купци још нису платили и гарантни депозити укључени су у позицију потраживања по основу продаје и друга потраживања.

Друштво као обавезу исказује бруто износ који се дугује наручиоцу уговорених радова по свим уговорима чије је извршење у току, за које је сукцесивно фактурисање премашило настале трошкове увећане за признату добит (умањено за признате губитке).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.11. Учешћа у капиталу зависних правних лица

Улагања у зависна правна лица вреднују се методом набавне вредности, исказујући улагања по трошку набавке без укључивања промена вредности улагања која потичу из резултата. Ако на дан састављања биланса стања има индиција да је вредност улагања умањена, врши се процена надокнадиве вредности улагања.

Ако је надокнадива вредност мања од књиговодствене вредности, књиговодствена вредност се своди на надокнадиву вредност а губитак од умањења вредности улагања признаје се као расход периода.

2.12. Дугорочна финансијска средства

Друштво класификује своја финансијска средства у следеће категорије: дугорочни зајмови и потраживања, финансијска средства расположива за продају.

Класификација зависи од сврхе за коју су финансијска средства прибављена. Руководство врши класификацију својих финансијских пласмана у моменту иницијалног признавања.

2.12.1. Класификација финансијских средстава

(а) Зајмови и потраживања

Зајмови и потраживања представљају недеривативна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту. Укључују се у текућа средства, осим уколико су им рокови доспећа дужи од 12 месеци након датума биланса стања. У том случају се класификују као дугорочна средства. У билансу стања Друштва зајмови и потраживања обухватају "потраживања од продаје и друга потраживања"

(б) Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају представљају недеривативна средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована ни у једну другу категорију финансијских инструмената. Иста чине дугорочна средства Друштва, осим уколико руководство има намеру да улагања отуђи у року од 12 месеци од датума биланса стања када чине краткорочну имовину Друштва.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.12. Дугорочна финансијска средства (наставак)

2.12.2. Признавање и мерење финансијских средстава

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања – датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

Фер вредност хартија од вредности која се котирају на берзи заснива се на текућим ценама понуде. Уколико тржиште неког финансијског средства није активно (и за хартије од вредности које не котирају), Друштво утврђује фер вредност техникама процене. То укључује примену недавних трансакција између независних странака, позивање на друге инструменте који су суштински исти, анализу дисконтованих новчаних токова и опцију модела формирања цена максималним коришћењем информација са тржишта, а уз што је мање могуће ослањање на информације карактеристичне за само Друштво.

Финансијска средства расположива за продају се исказују по фер вредности. Приходи од камата на финансијска средства расположива за продају се обрачунавају коришћењем методе ефективне каматне стопе и признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали. Дивиденде примљене по основу финансијских средстава расположивих за продају признају се у билансу успеха у оквиру позиције Финансијски приходи/(расходи) у периоду у коме су настали, односно у периоду у коме се утврди право Друштва на наплату и када је вероватно да ће дивиденде бити наплаћене. Све остале промене у фер вредности се признају у капиталу, до момента продаје или када су обезвређене, када се кумулиране корекције фер вредности признате у капиталу укључују у биланс успеха као Финансијски приходи/(расходи) (напомена 31 и 32).

2.12.3. Умањење вредности финансијских средстава

(а) Средства која се исказују по амортизованој вредности

На сваки датум биланса стања Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава.

Финансијско средство или група финансијских средстава је обезвређено и губици по основу обезвређења настају само ако постоји објективан доказ о обезвређењу као резултат једног или више догађаја који су настали након почетног признавања средстава (“настанак губитка”) и када тај настанак губитка (односно настанци губитака) утиче на процењене будуће новчане токове финансијског средства или групе финансијских средстава који могу бити поуздано процењени.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.12. Дугорочна финансијска средства (наставак)

2.12.3. Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

(а) *Средства која се исказују по амортизованој вредности (наставак)*

Критеријуми које Друштво користи да одреди да ли постоји објективан доказ о губитку услед умањења вредности укључују:

- Значајне финансијске тешкоће емитента или дужника;
- Кршење уговора, као што је кашњење у плаћању или неплаћање камате или главнице;
- Друштво, из економских или правних разлога који се односе на финансијске тешкоће зајмопримца, одобри зајмопримцу гаранције/повластице које иначе не би одобрило;
- Вероватноћа стечаја или друге финансијске реорганизације дужника;
- Нестанак активног финансијског тржишта за то финансијско средство због финансијских потешкоћа; или доступни подаци који указују да постоји мерљиво смањење у предвиђеним будућим токовима готовине из портфеља финансијских средстава након њиховог иницијалног признавања, иако се поменуто смањење још увек не може повезати са појединачним финансијским средствима из портфеља, укључујући:
  - Неповољна промена кредитне способности дужника; и
  - Националне или локалне економске прилике које су узајамно повезане са кашњењем у наплати потраживања из портфеља.

Друштво прво процењује да ли постоји објективан доказ о обезвређењу.

За категорију кредита и потраживања, износ губитка се одмерава као разлика између књиговодствене вредности средства и садашње вредности процењених будућих токова готовине (искључујући будуће кредитне губитке који нису настали) дисконтованих по првобитној ефективној каматној стопи за то финансијско средство. Износ књиговодствене вредности средства се умањује и износ губитка се признаје у билансу успеха. Ако кредит или улагање које се држи до доспећа има варијабилну каматну стопу, дисконтна стопа за одмеравање сваког губитка због умањења вредности је тренутна каматна стопа утврђена уговором. Друштво може да одмерава умањење вредности на основу фер вредности финансијског инструмента коришћењем тржишних цена које су доступне јавности.

Ако се у наредном периоду износ губитка због умањења вредности смањи и то смањење се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања обезвређења (нпр. побољшању кредитне способности дужника), укидање претходно признатог губитка по основу умањења вредности признаје се у билансу успеха.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.12. Дугорочна финансијска средства (наставак)

2.12.3. Умањење вредности финансијских средстава (наставак)

(б) Средства класификована као расположива за продају

На крају сваког извештајног периода Друштво процењује да ли постоји објективан доказ да је умањена вредност неког финансијског средства или групе финансијских средстава. За процену умањења вредности дужничких хартија од вредности Друштво користи критеријуме наведене у тачки (а) горе. У случају власничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају, значајан или пролонгиран пад фер вредности испод њихове набавне вредности сматра се индикатором да је дошло до умањења њихове вредности. Уколико постоји било који од тих доказа за финансијска средства расположива за продају, кумулирани губитак – утврђен као разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањене за било какав губитак због умањења вредности финансијског средства који је претходно признат у билансу успеха – преноси се са капитала и признаје у билансу успеха. Губици због умањења вредности власничких инструмената признати у билансу успеха не могу се укинути кроз биланс успеха. Ако се у наредном периоду фер вредност дужничких хартија од вредности класификованих као расположиве за продају повећа и то повећање се може објективно приписати неком догађају насталом након признавања губитка по основу умањења вредности у билансу успеха, губитак по основу умањења вредности се укида у билансу успеха.

2.13. Залихе

Залихе се исказују по цени коштања или по нето продајној вредности у зависности од тога која је нижа. Цена коштања се утврђује применом методе пондерисаног просечног трошка. Цена коштања готових производа и производње у току обухвата трошкове утрошене сировине, директну радну снагу, остале директне трошкове и припадајуће режијске трошкове производње (засноване на нормалном коришћењу производног капацитета). У цену коштања учинака Друштва нису укључени трошкови позајмљивања.

Нето продајна вредност је процењена продајна цена у уобичајеном току пословања, умањена за припадајуће варијабилне трошкове продаје.

Залихе резервних делова за опрему која се користи у производњи се вреднују по цени коштања. Тестирање умањења вредности залиха резервних делова услед оштећености или застарелости се врши једном годишње. Губици услед умањења вредности се признају као Остали расходи (напомена 34).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.14. Стална средства (или групе за отуђење) намењена продаји

Стална средства (или групе за отуђење) су класификована као средства која се држе ради продаје ако се њихова књиговодствена вредност првенствено надокнађује кроз трансакцију продаје, и ако се продаја сматра веома извесном. Ова средства се исказују по нижој од књиговодствене и фер вредности умањене за трошкове продаје, ако се њихова књиговодствена вредност првенствено надокнађује кроз трансакцију продаје, а не кроз наставак коришћења. Средства су рекласификована у моменту када су сви наведени услови испуњени: а) да су средства расположива за продају у њиховом тренутном стању; б) да је руководство Друштва одобрило и започело тражење купца; в) да је продаја средства активно рекламирана; г) да се продаја очекује у наредних 12 месеци; и д) да није вероватно да ће се значајне промене у плану продаје десити или да ће се средство повући из продаје.

2.15. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца су износи које дугују купци за продате производе, робу или извршене услуге у оквиру редовног циклуса пословања. Уколико се очекује да потраживања буду наплаћена у року од годину дана или краћем (или у оквиру редовног циклуса пословања ако је дужи), потраживања од купаца се класификују као краткорочна. У супротном, потраживања од купаца се исказују као дугорочна.

Потраживања од купаца иницијално се признају по фер вредности. Резервисање за умањење вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Друштво неће бити у могућности да наплати све износе које потражује у складу са првобитним условима. Значајне финансијске потешкоће купца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања (више од 90 дана од датума доспећа за друштва у државној својини и више од 60 дана за остала друштва) се сматрају индикаторима да је вредност потраживања умањена. Износ резервисања представља разлику између књиговодствене вредности потраживања и садашње вредности очекиваних будућих новчаних токова дисконтованих првобитном ефективном каматном стопом. Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје у билансу успеха у оквиру позиције „остали расходи“ (напомена 34). Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања. Накнадна наплата износа који је претходно био отписан, исказује се у билансу успеха у оквиру „осталих прихода“ (напомена 33).

2.16. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни и банкама, депозите по виђењу код банака, друга краткорочна високо ликвидна улагања са првобитним роком доспећа до три месеца или краће и прекорачења по текућем рачуну. Прекорачења по текућем рачуну укључена су у обавезе по кредитима у оквиру текућих обавеза, у билансу стања.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.17. Ванбилансна средства и обавезе

Ванбилансна средства/обавезе укључују: материјал примљен на обраду и дораду и остала средства која нису у власништву Друштва, потраживања/обавезе по инструментима обезбеђења плаћања као што су гаранције и други облици јемства.

2.18. Основни капитал

Друштво је регистровано као отворено акционарско друштво. Обичне акције се класификују као основни капитал.

2.19. Остали капитал

Остали капитал у целини се односи на износ капитала изнад висине процењеног и уписаног износа неновчаног капитала са стањем на дан 31. маја 2005. године. Овај капитал је евидентиран као остали капитал.

2.20. Резерве

Резерве се у целини односе на резерве формиране у ранијем периоду у складу са раније важећим Законом о предузећима. Друштво је у складу са поменутиим законом било у обавези да издваја 5% добити, све док резерва не достигне статутом утврђену сразмеру према основном капиталу, а најмање 10% основног капитала.

2.21. Зарада по акцији

Друштво израчунава и обелодањује основну зараду по акцији. Основна зарада по акцији обрачунава се дељењем нето добитка који припада акционарима, имаоцима обичних акција Друштва, пондерисаним просечним бројем издатих обичних акција у току периода (напомена 36).

2.22. Резервисања

Резервисања за обнављање и очување животне средине, реструктурирање и судске спорове се признају: када Друштво има постојећу законску или уговорну обавезу која је резултат прошлих догађаја; када је у већој мери вероватније него што то није да ће подмирење обавезе изискивати одлив средстава; када се може поуздано проценити износ обавезе. Резервисања се не признају за будуће пословне губитке.

Када постоји одређени број сличних обавеза, вероватноћа да ће подмирење обавеза изискивати одлив средстава се утврђује на нивоу тих категорија као целине. Резервисање се признаје чак и онда када је та вероватноћа, у односу на било коју од обавеза у истој категорији мала.

Резервисање се одмерава по садашњој вредности издатка потребног за измирење обавезе, применом дисконтне стопе пре пореза која одражава текућу тржишну процену вредности за новац и ризике повезане са обавезом. Повећање резервисања због истека времена се исказује као трошак резервисања на терет биланса успеха Друштва.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.23. Обавезе по кредитима

Обавезе по кредитима се иницијално признају по фер вредности прилива, без насталих трансакционих трошкова. У наредним периодима обавезе по кредитима се исказују по амортизованој вредности; све разлике између оствареног прилива (умањеног за трансакционе трошкове) и износа отплата, признају се у билансу успеха у периоду коришћења кредита применом методе ефективне каматне стопе.

Накнаде плаћене при прибављању кредита признају се као трансакциони трошкови до износа за који је вероватно да ће део или цео кредит бити повучен. У том случају, накнада се разграничава до коначног повлачења кредита. У случају да не постоји доказ да је делимично или укупно повлачење кредита вероватно, накнада се капитализује као аванс за ликвидност и амортизује се у току периода на који се кредит односи.

Обавезе по кредитима се класификују као текуће обавезе, осим уколико Друштво нема безусловно право да одложи измирење обавеза за најмање 12 месеци након датума биланса стања.

2.24. Обавезе према добављачима

Обавезе према добављачима су обавезе плаћања добављачу за преузету робу или примљене услуге у редовном току пословања. Обавезе према добављачима се класификују као текуће уколико доспевају за плаћање у року од 1 године или крајем (односно у оквиру редовног циклуса пословања уколико је дужи). У супротном, ове обавезе се исказују као дугорочне. Обавезе према добављачима се исказују по фер вредности, а накнадно се одмеравају према амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

2.25. Текући и одложени порез на добит

Трошкови пореза за период укључују текући и одложени порез. Пореска обавеза се признаје у билансу успеха, изузев износа који се односи на ставке директно признате у капиталу /у том случају се и одложена пореска обавеза признаје у капиталу.

Текући порез на добит се обрачунава на датум биланса стања на основу важеће законске пореске регулативе Републике Србије где Друштво послује и остварује опорезиву добит. Руководство периодично врши процену ставки садржаних у пореској пријави са становишта околности у којима примењива пореска регулатива подлеже тумачењу, и врши резервисање, ако је примерено, на основу износа за које се очекује да ће бити плаћен пореским органима.

Одложени порез на добит се признаје коришћењем методе обавеза, за привремене разлике које настану између пореске основице средстава и обавеза и њихових књиговодствених износа у финансијским извештајима. Међутим, уколико одложени порез на добит, под условом да није рачуноводствено обухваћен, проистекне из иницијалног признавања средства или обавезе у некој другој трансакцији осим пословне комбинације која у тренутку трансакције не утиче ни на рачуноводствену ни на опорезиву добит или губитак, тада се он рачуноводствено не обухвата.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)

2.25. Текући и одложени порез на добит (наставак)

Одложени порез на добит се одмерава према пореским стопама (и закону) које су на снази на датум биланса стања и за које се очекује да ће бити примењене у периоду у коме ће се одложена пореска средства реализовати или одложене пореске обавезе измирити.

Одложено пореско средство се признаје само до износа за који је вероватно да ће будућа добит за опорезивање бити расположива и да ће се привремене разлике измирити на терет те добити.

Одложена пореска средства и обавезе се „пребијају“ када постоји законски основ да се „пребију“ текућа пореска средства са текућим пореским обавезама и када се одложена пореска средства и обавезе односе на порез на добит који прописује исти порески орган једном или већем броју пореских обвезника и када постоји намера да се рачуни измире на нето основи.

2.26. Примања запослених

(а) Обавезе за пензије

Друштво има план дефинисаних доприноса за пензије. Друштво издваја доприносе у друштвене пензионе фондове на обавезној основи. Када су доприноси уплаћени, Друштво нема даљу обавезу плаћања доприноса. Доприноси се признају као трошкови примања запослених онда када доспеју за плаћање. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који је могуће рефундирати или у износу за који се смањује будуће плаћање обавеза.

(б) Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором

Друштво обезбеђује јубиларне награде, примања приликом пензионисања и остала примања у складу Колективним уговором о раду. Право на ове накнаде је обично условљено остајањем запосленог лица у служби до старосне границе одређене за пензионисање или до остварења минималног радног стажа. Дана 1. јуна 2011. године на снагу је ступио нови Колективни уговор Друштва.

Јубиларне награде

Исплата јубиларних награда се одређује као број месечних зарада, на основу броја година које је запослени провео у Друштву, што је приказано у следећој табели:

Број година проведених у Друштву	Колективни Уговор Број плата
10	1
20	1,5
30	2
35	2,5
40	2,5

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.26. Примања запослених (наставак)

(б) *Бенефиције запослених дефинисане Колективним уговором (наставак)*

Примања приликом пензионисања

Друштво је обавезно да запосленима, при одласку у пензију исплати максимално отпремнине у висини три просечне зараде у Друштву, исплаћене у месецима који претходе месецу пензионисања запосленог.

Очекивани трошкови накнада запосленима се разграничавају током периода трајања запослења.

Дефинисана обавеза за примања приликом пензионисања се процењује на годишњем нивоу од стране независних, квалификованих, актуара, применом методе пројектоване кредитне јединице. Садашња вредност обавезе по основу дефинисаних примања утврђује се дисконтовањем очекиваних будућих готовинских исплата применом каматних стопа висококвалитетних обвезница друштва које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије. Актуарски добици и губици који проистичу из искуствених корекција и промена у актуарским претпоставкама обрачунавају се на терет или у корист прихода током очекиваног просечног преосталог радног века запослених за обавезе за пензије и на терет или у корист прихода у пуном износу за јубиларне награде и отпремнине.

Отпремнине

Отпремнине се исплаћују при раскиду радног односа пре датума редовног пензионисања, или када запослени прихвати споразумни раскид радног односа као вишак радне снаге у замену за отпремнину. Друштво признаје отпремнину при раскиду радног односа када је евидентно обавезно да: или раскине радни однос са запосленим, у складу са усвојеним планом, без могућности одустајања; или да обезбеди отпремнину за престанак радног односа као резултат понуде у намери да се подстакне добровољни раскид радног односа у циљу смањења броја запослених. Отпремнине које доспевају у раздобљу дужем од 12 месеци након датума биланса стања своде се на садашњу вредност.

(в) *Бонуси запослених*

Друштво признаје обавезу и трошак за бонусе на основу оцене испуњења постављених циљева сваког запосленог. Друштво признаје резервисање у случају уговорене обавезе или ако је ранија пракса створила изведену обавезу.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.27. Признавање прихода

Приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Друштва. Приход се исказује без пореза на додату вредност, акцизе, повраћаја робе, рабата и попушта, након елиминисања продаје у оквиру Друштва.

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности Друштво имати економске користи и када су испуњени посебни критеријуми за сваку од активности Друштва. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Друштво заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

а) Приход од продаје – велепродаја

Друштво производи и продаје нафту, петрохемијске производе и течни нафтни гас на тржишту велепродаје. Приход од продате робе се признаје када Друштво испоручи производе купцу. Испорука се није догодила све док се роба не испоручи на назначено место, док се ризик застаревања и губитка не пренесе на велетрговца, и све док или велетрговац не прихвати производе у складу са купопродајним уговором, или не истекну рокови за прихватање робе, или док Друштво не буде имало објективне доказе да су сви критеријуми за прихватање робе испуњени.

Продаја се исказује на основу цене назначене у купопродајним уговорима, умањене за процењене количинске рабате и враћену робу у време продаје. У процени рабата и враћене робе користи се искуство стечено у претходним периодима. Количински рабати се процењују на основу очекиване годишње продаје. Сматра се да није присутан ниједан елемент финансирања пошто се продаја врши уз кредитни рок отплате од 90 дана за друштва у државној својини и 60 дана за остала друштва, што је у складу са тржишном праксом.

б) Приход од продаје робе – малопродаја

Друштво управља пословањем бензинских пумпи. Приход од продаје робе се признаје када Друштво прода производ купцу. У малопродаји се обично роба плаћа готовином, боновима или кредитном картицом.

в) Приход од продаје услуга

Друштво продаје инжињерске услуге везане за експлоатацију и складиштење нафте и гаса. Ове услуге се пружају на бази утрошеног времена и материјала, или путем уговора са фиксном ценом, са уобичајено дефинисаним уговореним условима.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.27. Признавање прихода (наставак)

в) Приход од продаје услуга (наставак)

Приход од уговора на бази утрошеног времена и материјала, уобичајено за пружање инжењерских услуга, признаје се коришћењем „метода степена довршености.“ Приход се углавном признаје по уговореним накнадама. За уговоре на бази утрошеног времена, степен довршености мери се на основу утрошених радних сати утврђених као проценат у односу на укупне радне сате који треба да буду пружени. За уговоре на бази утрошеног материјала, степен довршености мери се на основу насталих директних трошкова као проценат у односу на укупне трошкове који треба да настану.

Приход од уговора са фиксном ценом се такође признаје по методу степена завршености. Према овом методу, приход се генерално признаје на основу извршених услуга до датог датума, утврђених као проценат у односу на укупне услуге које треба да буду пружене.

Уколико настану околности које могу да промене почетне процене прихода, трошкова или време потребно за комплетирање, процене се ревидирају. Ова ревидирања могу довести до повећања или смањења процењених прихода или трошкова и одражавају се на приход у периоду у коме је руководство признало околности које су довеле до ревидирања.

г) Приход од камата

Приход од камата се признаје на временски пропорционалној основи применом методе ефективне каматне стопе. У случају умањења вредности потраживања, Друштво умањује књиговодствену вредност потраживања до надокнадивог износа, који представља процењени будући новчани ток дисконтван по првобитној ефективној каматној стопи финансијског инструмента, и наставља да приказује промене дисконта као приход од камате. Приход од камате на зајмове чија је вредност умањена утврђује се применом методе првобитне ефективне каматне стопе.

д) Приход од активирања сопствених учинка

Приход од активирања учинака и робе односи се на приходе по основу употребе производа робе и услуга за сопствене производне потребе.

е) Приход од дивиденди

Приход од дивиденди се признаје када се установи право да се дивиденда прими.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.28. Закупи

а) Рачуноводствено обухватање код закупца

Закупи где закуподавац задржава значајнији део ризика и користи од власништва класификују се као оперативни закупи. Плаћања извршена по основу оперативног закупа (умањена за стимулације добијене од закуподавца) исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

Друштво узима у закуп поједине некретнине, постројења и опрему. Закуп некретнина, постројења и опреме, где Друштво суштински има све ризике и користи од власништва, класификује се као финансијски лизинг. Финансијски лизинг се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљене некретнине и садашње вредности минималних плаћања закупнине.

Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе. Одговарајуће обавезе за закупнине, умањене за финансијске расходе, укључују се у остале дугорочне обавезе. Камате као део финансијских расхода исказују се у билансу успеха у току периода трајања закупа тако да се добије константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе за сваки период. Некретнине, постројења и опрема стечени на бази финансијског лизинга амортизују се током периода краћег од корисног века трајања средства и периода закупа.

б) Рачуноводствено обухватање код закуподавца

Закуп је споразум по коме закуподавац преноси на закупца право коришћења средства током договореног временског периода у замену за једно или више плаћања.

Када се средства дају у закуп по основу финансијског закупа, садашња вредност плаћених закупнина се признаје као потраживање. Разлика између бруто износа потраживања и садашње вредности потраживања се исказује као незарађени финансијски приход.

Приход од закупа се признаје током периода трајања закупа применом методе нето улагања, која одражава константну периодичну стопу повраћаја.

Када је средство дато у оперативни закуп то средство се исказује у билансу стања зависно од врсте средства.

Приход од закупнине признаје се на пропорционалној основи током периода трајања закупа.

2.29. Расподела дивиденди

Расподела дивиденди акционарима Друштва се признаје као обавеза у периоду у којем су акционари Друштва одобрили дивиденде.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**2. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И
РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА (наставак)**

2.30. Капитализација трошкова позајмљивања

Трошкови позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради средстава, која се не вреднују по фер вредности и која захтевају дужи временски период да би била спремна за планирану употребу или продају (квалификована средства) се капитализују као део набавне вредности тих средстава, ако капитализација почиње на дан или после 1. јануара 2009. године. Капитализација трошкова позајмљивања траје до дана када је средство спремно за употребу или продају.

Друштво капитализује трошкове позајмљивања, који би могли бити избегнути, уколико није имало капиталне инвестиције у средства која се квалификују. Трошкови позајмљивања који се капитализују се обрачунавају на основу просечног трошка финансирања Друштва (просечан трошак камата се примањује на инвестиције у средства која се квалификују), изузев средстава која су позајмљена специјално за сврхе набављања квалификованог средства. У том случају, стварни настали трошкови позајмљивања, умањени за приход од инвестирања по основу привременог инвестирања тих средстава, се капитализују.

**3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У
ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА**

Рачуноводствене процене и просуђивања се континуирано вреднују и заснивају се на историјском искуству и другим факторима, укључујући очекивања будућих догађаја за које се верује да ће у датим околностима бити разумна.

3.1. Кључне рачуноводствене процене и претпоставке

Друштво прави процене и користи претпоставке које се односе на будући период. Резултирајуће рачуноводствене процене ће, по дефиницији, ретко бити једнаке оствареним резултатима.

(а) Порез на добит

Друштво подлеже обавези плаћања пореза на добит. Друштво признаје обавезу за очекиване ефекте питања произашлих из ревизије, на основу процене да ли ће доћи до додатног плаћања пореза. Уколико се коначан исход ефеката тих питања на порез на добит буде разликовао од првобитно књижених износа, разлика ће се одразити на текући и одложени порез на добит и на резервисање за одложена пореска средства и обавезе у периоду у ком се разлика утврди.

(б) Признавање прихода

Друштво користи "метод степена завршености" при рачуноводственом обухватању прихода од извршених услуга. Примена овог метода захтева да руководство изврши процену извршених услуга до одређеног датума као проценат од укупних услуга које треба извршити.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У
ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

3.1. Кључне рачуноводствене процене и претпоставке (наставак)

(в) Обавезе за додатна примања запослених

Садашња вредност обавеза за додатна примања запослених зависи од бројних фактора који се одређују на актуарској основи коришћењем бројних претпоставки. Претпоставке коришћене приликом одређивања нето трошкова (прихода) укључују дисконтну стопу. Било које промене у овим претпоставкама утицаће на књиговодствену вредност обавезе.

Друштво одређује одговарајућу дисконтну стопу на крају сваке године. То је каматна стопа која треба да буде примењена приликом одређивања садашње вредности очекиваних будућих готовинских исплата за које се очекује да ће бити потребне у циљу измирења обавеза за пензије. Приликом одређивања одговарајуће дисконтне стопе, друштво узима у разматрање каматне стопе висококвалитетних обвезница друштва које су исказане у валути у којој ће обавезе за пензије бити плаћене и које имају рок доспећа који приближно одговара роковима доспећа обавезе за пензије.

Да је при обрачуну садашње вредности обавеза за бенефиције запосленима коришћена дисконтна стопа од 7% (уместо коришћене 7,65%), садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 9,7%, односно 5,9% за јубиларне награде. У случају да примања запослених расту по стопи од 7,0% (уместо коришћене 6,0%), садашња вредност обавеза за отпремнине би порасла за 15% односно 8,8% за јубиларне награде.

(г) Обавезе за обнављање природних ресурса

Руководство Друштва врши резервисање за будуће трошкове уклањања постројења за производњу нафте и гаса, бушотина, цевовода и пратеће опреме и за враћање терена у пробитно стање на основу најбоље процене будућих трошкова и животног века средстава за производњу нафте и гаса. Процена будућих обавеза за обнављање природних ресурса је комплексна и захтева процену и просуђивање руководства о висини обавеза уклањања које ће настати за много година у будућности.

Промене у вредновању постојећих обавеза могу бити резултат промене процене времена настанка, будућих трошкова или дисконтних стопа коришћених приликом иницијалног вредновања.

Износ признатог резервисања јесте најбоља процена трошкова неопходних за измирење садашње обавезе на датум биланса засноване на важећим законима у свакој држави где су лоцирана оперативна средства Друштва, и такође је подложна изменама услед ревидирања и измена закона и регулативе и њихове интерпретације. Услед субјективног карактера ових резервисања постоји неизвесност у вези износа и процењеног времена настанка ових трошкова.

Уколико би дисконтна стопа коришћења за израчунавање садашње вредности обавеза за обнављање природних ресурса била 8,65% (уместо коришћене 7,65%) на годишњем нивоу, садашња вредност обавезе би порасла за 357.251 РСД.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**3. КЉУЧНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ И ПРОСУЂИВАЊА У
ПРИМЕНИ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)**

3.2. Кључна просуђивања у примени рачуноводствених политика

(а) Умањење вредности финансијских средстава расположивих за продају

Друштво се руководи смерницама МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмеравање“ да одреди када је вредност финансијских средстава расположивих за продају умањена. Ово одређивање захтева значајно просуђивање. Приликом просуђивања руководство Друштва, међу осталим факторима, процењује: трајање и обим до којег је фер вредност улагања мања од набавне вредности улагања; финансијско стање примаоца улагања и изгледи за окончање посла у скорој будућности, укључујући факторе као што су утицај индустрије и сектора, промене у технологији и токове готовине из пословања и финансирања.

(б) Финансијска криза

Тржиште Републике Србије показује поједине карактеристике растућег тржишта. Пореска, царинска и валутна регулатива су предмет различитих интерпретација што доприноси многим изазовима са којима се компаније које послују у Србији суочавају.

Светска економска криза, колебања на берзама и други ризици могу имати негативне последице на домаћи финансијски и производни сектор. Руководство друштва је извршило резервисања узимајући у обзир економску ситуацију и могуће последице на крају извештајног периода.

Будући економски развој Републике Србије ће бити условљен како екстерним факторима тако и мерама предузетим од стране Владе како би подстакла раст и променила пореску и правну регулативу. Руководство Друштва сматра да предузима све неопходне мере како би подржао одрживост и развој пословања у тренутном пословном окружењу.

Утицај на ликвидност:

Обим кредитирања купаца у велепродаји је у знатној мери редукован од септембра 2008. године. Ове околности би могле да се одразе на могућност Друштва да обезбеди нове кредите и ре-финансира постојеће под кредитним условима који су примењивани за сличне трансакције у ближој прошлости.

Утицај на клијенте/зајмопримце:

Дужници Друштва могу доћи у ситуацију смањене ликвидности што последично може утицати на њихову способност да отплаћују позајмљене износе. Погоршање услова пословања дужника (или зајмопримца) такође може утицати на планиране токове готовине као и на процену умањења вредности финансијских и нефинансијских средстава. У мери у којој су информације биле доступне, руководство је правилно исказало ревидиране процене очекиваних будућих токова готовине у процени умањења вредности.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ

4.1. Фактори финансијског ризика

Пословање Друштва је изложено различитим финансијским ризицима: тржишни ризик (који обухвата валутни ризик, ризик каматне стопе, ризик готовинског тока и ризик промена цена), кредитни ризик и ризик ликвидности. Управљање ризицима у Друштву је усмерено на настојање да се у ситуацији непредвидивости финансијских тржишта потенцијални негативни утицаји на финансијско пословање Друштва сведу на минимум.

За управљање ризицима задужен је део за финансије у оквиру Функције за економику, финансије и рачуноводство (у даљем тексту „ФЕПА“) у склопу политика одобрених од стране Управног одбора. Финансијска служба Друштва идентификује и процењује финансијске ризике и дефинише начине заштите од ризика тесно сарађујући са пословним јединицама Друштва.

(а) *Тржишни ризик*

(а) Валутни ризик

Друштво послује у међународним оквирима и изложено је ризику промена курса страних валута који проистиче из пословања са различитим валутама, првенствено УСД и ЕУР. Ризик проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза.

Руководство Друштва је установило политику за управљање ризиком од промена курса страних валута у односу на његову функционалну валуту. Да би управљало ризиком од промене курса страних валута који проистиче из будућих трговинских трансакција и признатих средстава и обавеза, задужени у делу Функције ФЕПА за финансије уговарају најповољније курсеве за куповине ино валута који се уговарају на дневном нивоу у зависности од кретања курса тог дана. Укупни износи признатих финансијских средстава/обавеза исказаних у валути која није функционална приказани су у табели која следи:

	Финансијска средства		Финансијске обавезе	
	31. децембар 2012	31. децембар 2011	31. децембар 2012	31. децембар 2011
ЕУР	22.027.181	13.694.819	65.729.594	58.474.401
ЈПЈ	-	-	477.670	514.970
УСД	8.715.728	7.699.163	46.651.500	50.272.976
Остало	39.898	18	2.238	464

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ (наставак)

4.1. Фактори финансијског ризика (наставак)

(а) *Тржишни ризик (наставак)*

(а) Валутни ризик (наставак)

На дан 31. децембра 2012. године, уколико би био забележен раст/пад локалне валуте за 10% у односу на ЕУР, УСД и ЈПЈ, а све остале варијабиле биле непромењене, добит након опорезивања била би већа/мања за 823.941 РСД (2011: 809.996 РСД), углавном због позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна зајмова зависним правним лицима, потраживања од купаца, обавеза према добављачима деноминованих у ЕУР и УСД и позитивних и негативних курсних разлика по основу прерачуна обавеза по кредитима деноминованим у ЕУР, УСД и ЈПЈ.

(б) Ризик промена цена

Друштво је због своје основне активности изложено следећим ризицима промене цена: ниво цена сирове нафте и нафтних деривата утиче на вредност залиха; и марже у преради нафте, што даље утиче на будуће токове новца.

У случају постојања ризика промене цена, ниво изложености се одређује износом залиха које се вреднују по продајној цени на крају периода извештавања. У периодима оштрог пада цена, с обзиром да је политика Друштва да исказује залихе по нижој од набавне вредности и нето продајне вредности, резултат је под утицајем смањења вредности књиговодствене вредности залиха. Ниво изложености зависи директно од нивоа залиха и степена пада цена.

(в) Готовински ток и ризик каматне стопе

Друштво је на дан 31. децембра 2012. године располагало са значајнијим износима готовине и готовинских еквивалената односно значајнијом каматносном имовином. Пласирање новчаних средстава вршено је само код пословних банака с којима Друштво има пасивне пословне односе, односно кредите и кредитне/документарне линије. Такође, средства која се орочавају, у РСД и у иностраној валути, орочавају се на кратак рок (до 60 дана) и уз фиксне каматне стопе на таква орочења. Из претходно наведеног, приход Друштва и новчани токови у великој мери су независни од промена тржишних каматних стопа, на пласирана средства у виду орочених депозита, иако висина каматних стопа које Друштво може да оствари на тржишту у многоме зависи од висине базичних каматних стопа у моменту орочавања (Белибор / Референтна каматна стопа НБС-а).

Такође, током 2012 године, Друштво је одобрило компанијама из иностранства које су у већинском власништву Друштва, субординиране кредите, као начин финансирања пословне активности у иностранству. Кредити који су одобрени за ове намене одобрени су уз променљиве каматне стопе (Еурибор). Да су каматне стопе на одобрене зајмове биле за 1% више / ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, нето резултат пословања у 2012. години пре опорезивања био би виши / нижи за 52.179 РСД (2011: 496 РСД).

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ (наставак)

4.1. Фактори финансијског ризика (наставак)

(а) *Тржишни ризик (наставак)*

(в) *Готовински ток и ризик каматне стопе (наставак)*

Кредити дати по променљивим каматним стопама излажу Друштво каматном ризику новчаног тока, док кредити дати по фиксним каматним стопама излажу Друштво ризику промене фер вредности кредитних стопа. У зависности од нето задужености у неком временском периоду, било која промена основне каматне стопе (Еурибор или Либор) има пропорционални утицај на резултат Друштва. Да су каматне стопе на зајмове у страним валутама са променљивом каматном стопом биле за 1% више / ниже, са свим осталим параметрима непромењеним, резултат пре пореза на добит у 2012. години био би 820.669 РСД (2011: 640.891 РСД) виши / нижи, највише због виших/нижих трошкова камата на зајмове са променљивим каматним стопама.

(б) *Кредитни ризик*

Управљање кредитним ризиком успостављено је на нивоу Друштва. Кредитни ризик настаје: код готовине и готовинских еквивалената, депозита у банкама и финансијским институцијама, интеркомапанијских кредитима датим иностраним или домаћим зависним правним лицима, као и из изложености ризику у трговини на велико и мало, укључујући ненаплаћена потраживања и преузете обавезе.

Банке се рангирају само у случају прихвата инструмената обезбеђења потраживања по разним основама и од укупне изложености банака према Друштву. Код домаћих банака, уколико је у питању банка са којом Друштво обавља пасивне послове примењује се други критеријум, док уколико је у питању банка са којом Друштво не послује, кредитни лимити се утврђују на основу дефинисане методологије.

Купци на мало измирују своје обавезе у готовини или путем платних картица.

Друштво је исправило потраживања од купаца који су прекорачили кредитне лимите или који имају проблема са ликвидношћу (напомена 12).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ (наставак)

4.1. Фактори финансијског ризика (наставак)

(в) *Ризик ликвидности*

Пројекција укупних токова готовине врши се на нивоу Друштва. Служба финансија прати континуирано ликвидност Друштва како би обезбедила довољно готовине за потребе пословања, уз одржавање нивоа неискоришћених кредитних линија, тако да Друштво не прекорачи дозвољени кредитни лимит код банака или услове из уговора о позајмицама. Овакво пројектовање узима у обзир планове Друштва у погледу измирења дугова, усклађивање са уговореним условима, усклађивање са интерно зацртаним циљевима, и ако је применљиво, екстерне законске или правне захтеве - нпр. валутна ограничења.

Вишак готовине изнад нивоа потребног за управљање обртним капиталом полаже се као вишак готовине на орочене депозите.

У табели ниже анализирани су финансијске обавезе Друштва које су груписане према датуму доспећа на основу периода преосталог до уговорног датума доспећа, а на датум биланса стања.

Износи приказани у табели представљају уговорне недисконтоване новчане токове. Износи који доспевају на наплату у року од 12 месеци једнаки су њиховим књиговодственим износима, будући да ефекат дисконтовања није материјално значајан.

На дан 31. децембра 2012.	Мање од 1 месеца	1 - 3 месеца	3 месеца - 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе (дугорочни део и текуће доспеће)	4.231	1.413.061	7.943.224	45.768.162	35.222.280	90.350.958
Обавезе из пословања	16.415.837	17.278.934	226.008	859	10	33.921.648
Остале краткорочне обавезе	5.594.118	75.277	644.210	-	-	6.313.605
Укалкулисане обавезе и одложени приходи	2.752.529	22.346	1.566.088	-	-	4.340.963
	24.766.715	18.789.618	10.379.530	45.769.021	35.222.290	134.927.174
На дан 31. децембра 2011.	Мање од 1 месеца	1 - 3 месеца	3 месеца - 1 године	1 - 5 година	Преко 5 година	Укупно
Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе (дугорочни део и текуће доспеће)	184.787	157.555	3.103.777	45.216.827	36.222.560	84.885.506
Обавезе из пословања	10.924.501	9.484.179	9.049.974	-	-	29.458.654
Остале краткорочне обавезе	6.662.449	1.402	3.041	-	-	6.666.892
Укалкулисане обавезе и одложени приходи	2.685.721	-	-	-	-	2.685.721
	20.457.458	9.643.136	12.156.792	45.216.827	36.222.560	123.696.773

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

4. УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИКОМ (наставак)

4.2. Управљање ризиком капитала

Циљ управљања капиталом је да Друштво задржи способност да настави да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности, како би акционарима обезбедило повраћај (профит), а осталим интересним странама повољности, и да би очувало оптималну структуру капитала са циљем да смањи трошкове капитала.

Да би очувало односно кориговало структуру капитала, Друштво може да изврши корекцију исплата дивиденди акционарима, врати капитал акционарима, изда нове акције или, пак, може да прода средства како би смањило дуговање.

Друштво, као и остала друштва која послују унутар исте делатности, прати капитал на основу коефицијента задужености. Овај коефицијент се израчунава из односа нето дуговања Друштва и његовог укупног капитала. Нето дуговање се добија када се укупни кредити (укључујући краткорочне и дугорочне, као што је приказано у билансу стања) умање за готовину и готовинске еквиваленте. Укупни ангажовани капитал се добија када се на капитал, исказан у билансу стања, дода нето дуговање.

На дан 31. децембра 2012. и 2011. године коефицијент задужености Друштва био је као што следи:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Обавезе по кредитима – укупно (напомене 20, 21 и 22)	90.291.649	84.794.521
Минус: готовина и готовински еквиваленти (напомена 15)	(8.311.264)	(25.228.726)
Нето дуговања	81.980.385	59.565.795
Укупни ангажовани капитал	218.983.546	147.152.460
Коефицијент задужености	0,37	0,40

4.3. Процена фер вредности

Фер вредност финансијских инструмената којима се тргује на активном тржишту (као што су хартије од вредности којима се тргује и хартије од вредности расположиве за продају) заснива се на котираним тржишним ценама на дан биланса стања. Котирана тржишна цена која се користи за финансијска средства Друштва представља текућу цену понуде.

Фер вредност финансијских инструмената којима се не тргује на активном тржишту (на пример деривати којима се тргује на незваничној берзи) утврђује се различитим техникама процене. Друштво примењује различите методе и утврђује претпоставке које се заснивају на тржишним условима који постоје на датум биланса стања. Котиране тржишне цене или котиране цене дилера за сличне инструменте користе се за дугорочне обавезе. Остале технике, као што су процењене дисконтоване вредности новчаних токова, користе се за одређивање фер вредности преосталих финансијских инструмената. Фер вредност терминских девизних уговора утврђује се применом котираних тржишних курсева на дан биланса стања.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА

Пословни сегменти су сегменти чији пословни резултат редовно прати Главни доносилац одлука („ГДО“). У току 2012. године усвојена је нова структура корпоративних органа Друштва усклађена са новим Законом о привредним друштвима Републике Србије. Одбор директора и Саветодавни одбор Генералног директора Друштва чине ГДО на основу усвојене структуре.

На дан 31. децембра 2012. године, пословне активности Друштва су организоване у пет главних пословних сегмената :

1. Истраживање и производња нафте и природног гаса,
2. Нафтни сервиси,
3. Прерада деривата нафте,
4. Промет нафте и нафтних деривата,
5. Остало - НИС стручне службе и Енергетика.

Приход по извештајним сегментима потиче од следећег:

1. Истраживање и производња нафте и природног гаса генеришу приход продајом нафте и гаса рафинеријама и Србијагасу,
2. Нафтни сервиси генеришу приходе вршењем услуга бушења, грађевинских радова, геофизичких мерења и транспортних услуга,
3. Прерада генерише приход продајом нафтних деривата сегменту Промета нафте и нафтних деривата,
4. Промет нафте и нафтних деривата генерише приход малопродајом и велепродајом.

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Нафтни сервиси	Прерада	Промет	Остало	Елиминације	Укупно
Пословни приходи сегмента	92.077.341	3.324.029	155.584.039	204.314.212	17.017.464	(242.246.261)	230.070.824
<i>Интерсегментни</i>	83.074.262	1.217.697	154.020.794	1.108.024	2.825.484	(242.246.261)	-
<i>Екстерни</i>	9.003.079	2.106.332	1.563.245	203.206.188	14.191.980	-	230.070.824
Амортизација	(2.104.350)	(358.420)	(1.950.957)	(808.683)	(1.051.381)	-	(6.273.791)
Губици због умањења вредности некретнина, постројења и опреме, нематеријалних улагања и инвестиционих некретнина	(113.062)	(10.052)	(64.127)	(110.965)	(29.291)	-	(327.497)
Сегментни пословни добитак/(губитак)	83.790.189	(218.880)	(9.096.463)	559.171	(10.053.260)	-	64.980.757
Финансијски приходи (расходи)	(188.292)	31.981	(761.856)	560.413	(5.302.137)	-	(5.659.891)
Остали приходи (расходи)	(3.286.960)	790.883	166.657	(283.157)	(5.383.330)	-	(7.995.907)
Сегментни добитак/(губитак) пре опорезивања	80.314.937	603.984	(9.691.662)	836.427	(20.738.727)	-	51.324.959
Одложени порески приход периода	-	-	-	-	707.442	-	707.442
Порески расход периода	-	-	-	-	(2.575.885)	-	(2.575.885)
Сегментни добитак/(губитак)	80.314.937	603.984	(9.691.662)	836.427	(22.607.170)	-	49.456.516

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

Резултати извештајних сегмената за годину која се завршила на дан 31. децембра 2011. године дати су у прегледу који следи:

	Истраживање и производња	Нафтни сервиси	Прерада	Промет	Остало	Елиминације	Укупно
Пословни приходи сегмента	78.152.193	6.999.742	136.362.877	168.759.386	199.310	(198.045.295)	192.428.213
<i>Интерсегментни</i>	59.703.080	2.406.034	135.633.379	302.802	-	(198.045.295)	-
<i>Екстерни</i>	18.449.113	4.593.708	729.498	168.456.584	199.310	-	192.428.213
Амортизација	(2.067.932)	(856.169)	(2.023.125)	(783.725)	(924.714)	-	(6.655.665)
Губици због умањења вредности некретнина, постројења и опреме, нематеријалних улагања и инвестиционих некретнина	(379.934)	(11.233)	(26.397)	(105.766)	(32.458)	-	(555.788)
Сегментни пословни добитак/(губитак)	65.061.804	(634.719)	(15.478.960)	(943.658)	(6.935.281)	-	41.069.186
Финансијски приходи (расходи)	(354.107)	10.510	(318.367)	402.740	(1.565.349)	-	(1.824.573)
Остали приходи (расходи)	(21.456)	(1.263.299)	(1.728.714)	3.063.357	402.873	-	452.761
Сегментни добитак/(губитак) пре опорезивања	64.686.241	(1.887.508)	(17.526.041)	2.522.439	(8.097.757)	-	39.697.374
Одложени порески приход периода	-	-	-	-	3.368.556	-	3.368.556
Порески расход периода	-	-	-	-	(2.464.263)	-	(2.464.263)
Сегментни добитак/(губитак)	64.686.241	(1.887.508)	(17.526.041)	2.522.439	(7.193.464)	-	40.601.667

Продаја између сегмената пословања обавља се у складу са политиком о трансферним ценама између сегмената.

Анализа прихода од продаје Друштва по основу најзначајних производа и услуга (са аспекта тржишта и канала продаје) дата је у табели:

	Година која се завршила 31. децембра 2012.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	4.917.362	4.917.362
Продаја природног гаса	17.814.542	-	17.814.542
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	17.814.542	-	17.814.542
Продаја нафтних деривата	180.660.306	18.633.906	199.294.212
<i>Малопродаја</i>	58.062.240	-	58.062.240
<i>Велепродаја</i>	122.598.066	18.633.906	141.231.972
Остала продаја	3.765.950	364.840	4.130.790
Продаја укупно	202.240.798	23.916.108	226.156.906
Приходи од активирања учинака и робе			2.063.809
Повећање вредности залиха учинака			1.665.432
Остали пословни приходи			184.677
Укупно пословни приходи			230.070.824

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

5. ИНФОРМАЦИЈЕ О СЕГМЕНТИМА (наставак)

	Година која се завршила 31. децембра 2011.		
	Домаће тржиште	Извоз и међународна продаја	Укупно
Продаја сирове нафте	-	4.685.664	4.685.664
Продаја природног гаса	13.288.107	-	13.288.107
<i>Малопродаја</i>	-	-	-
<i>Велепродаја</i>	13.288.107	-	13.288.107
Продаја нафтних деривата	151.222.962	14.315.844	165.538.806
<i>Малопродаја</i>	43.193.966	-	43.193.966
<i>Велепродаја</i>	108.028.996	14.315.844	122.344.840
Остала продаја	2.550.277	820.104	3.370.381
Продаја укупно	167.061.346	19.821.612	186.882.958
Приходи од активирања учинака и робе			4.478.663
Повећање вредности залиха учинака			768.451
Остали пословни приходи			298.141
Укупно пословни приходи			192.428.213

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

6. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Истраживање и развој	Концесије, патенти, лиценце и сл. права	Нематеријална улагања у припреми	Остала нематеријална улагања	Укупно
На дан 1. јануара 2011					
Набавна вредност	-	878.120	1.843.860	4.721.726	7.443.706
Исправка вредности	-	(184.431)	(1.698.294)	(725.220)	(2.607.945)
Неотписана вредност	-	693.689	145.566	3.996.506	4.835.761
Година завршена дана 31. децембра 2011.					
Почетно стање неотписане вредности	-	693.689	145.566	3.996.506	4.835.761
Повећања	-	-	375.514	-	375.514
Пренос са нематеријалних улагања у припреми	-	-	(246.938)	246.938	-
Пренос на некретнине, постројења и опрему (напомена 7)	-	-	-	(74.040)	(74.040)
Амортизација (напомена 28)	-	(14.971)	-	(660.417)	(675.388)
Обезвређење (напомена 34)	-	(1.625)	-	(37.866)	(39.491)
Отуђења	-	24.910	(2.499)	(3.168)	19.243
Остали преноси	-	(56.549)	30	56.519	-
Неотписана вредност	-	645.454	271.673	3.524.472	4.441.599
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2011.					
Набавна вредност	-	874.906	413.952	4.753.693	6.042.551
Исправка вредности	-	(229.452)	(142.279)	(1.229.221)	(1.600.952)
Неотписана вредност	-	645.454	271.673	3.524.472	4.441.599
Година завршена дана 31. децембра 2012.					
Почетно стање неотписане вредности	-	645.454	271.673	3.524.472	4.441.599
Повећања	1.645.694	-	1.104.981	-	2.750.675
Пренос са нематеријалних улагања у припреми	-	821.165	(1.324.740)	503.575	-
Пренос у зависна друштва (напомена 9)	-	(2.291)	-	(134.883)	(137.174)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	1.786.149	-	251.012	7.727	2.044.888
Амортизација (напомена 28)	-	(95.559)	-	(584.630)	(680.189)
Обезвређење (напомена 34)	-	-	(86.459)	(691)	(87.150)
Отуђења	(107.758)	-	(213)	-	(107.971)
Остали преноси	-	353	7.529	(7.882)	-
Неотписана вредност	3.324.085	1.369.122	223.783	3.307.688	8.224.678
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2012.					
Набавна вредност	3.431.843	1.693.480	429.813	5.017.674	10.572.810
Исправка вредности	(107.758)	(324.358)	(206.030)	(1.709.986)	(2.348.132)
Неотписана вредност	3.324.085	1.369.122	223.783	3.307.688	8.224.678

Истраживање и развој са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 3.324.085 РСД најзначајнијим делом се односе на улагања у геолошка, 2Д и 3Д сеизмичка истраживања на територији Републике Србије.

Остала нематеријална улагања исказана са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 3.307.688 РСД најзначајнијим делом се односе на улагања у САП информациони систем, у укупном износу од 2.947.663 РСД (2011: 3.401.832 РСД).

Амортизација у износу од 680.189 РСД (2011: 675.388 РСД) укључена је у трошкове пословања у билансу успеха (напомена 28).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиште	Грађевински објекти	Машине и опрема	Некретнине, постројења и опрема у припреми	Остале некретнине, постројења и опрема	Улагања у туђе некретнине постројења и опрему	Аванси	Укупно
На дан 1. јануара 2011.								
Набавна вредност	11.274.498	62.752.974	55.498.519	13.801.387	89.938	110.630	12.787.121	156.315.067
Исправка вредности	(737.373)	(24.160.797)	(29.850.236)	(3.366.233)	(1.426)	(109.910)	(74.701)	(58.300.676)
Неотписана вредност	10.537.125	38.592.177	25.648.283	10.435.154	88.512	720	12.712.420	98.014.391
Година завршена 31. децембра 2011.								
Почетно стање неотписане вредности	10.537.125	38.592.177	25.648.283	10.435.154	88.512	720	12.712.420	98.014.391
Повећања	1.087	4.747.851	2.485.766	31.239.335	6.986	-	14.627.610	53.108.635
Остали преноси	(327)	(1.057.977)	726.533	306.068	-	-	-	(25.703)
Отуђења и затварање аванса	(233)	(77.765)	(47.393)	(67.634)	(2.738)	-	(18.591.128)	(18.786.891)
Амортизација (напомена 28)	-	(2.539.748)	(3.440.169)	-	-	(360)	-	(5.980.277)
Обезвређење (напомена 34)	(106)	(24.315)	(41.121)	(255.528)	(4.501)	-	-	(325.571)
Корекција вредности средстава по основу процене трошкова за обнављање природних ресурса (напомена 19)	-	(1.035.326)	-	-	-	-	-	(1.035.326)
Пренос са нематеријалних улагања (напомена 6)	-	-	74.040	-	-	-	-	74.040
Пренос на инвестиционе некретнине (напомена 8)	(47.205)	(73.066)	-	-	-	-	-	(120.271)
Неотписана вредност	10.490.341	38.531.831	25.405.939	41.657.395	88.259	360	8.748.902	124.923.027
На дан 31. децембра 2011.								
Набавна вредност	11.185.907	62.832.533	60.387.999	44.639.338	93.279	110.630	8.770.320	188.020.006
Исправка вредности	(695.566)	(24.300.702)	(34.982.060)	(2.981.943)	(5.020)	(110.270)	(21.418)	(63.096.979)
Неотписана вредност	10.490.341	38.531.831	25.405.939	41.657.395	88.259	360	8.748.902	124.923.027
Година завршена на дан 31. децембра 2012.								
Почетно стање неотписане вредности	10.490.341	38.531.831	25.405.939	41.657.395	88.259	360	8.748.902	124.923.027
Повећања	169.433	26.475.742	35.046.293	(21.277.999)	351	-	5.801.412	46.215.232
Пренос у зависна друштва (напомена 9)	(122.387)	(1.051.431)	(4.599.287)	-	(12.243)	-	-	(5.785.348)
Остали преноси	67.107	(119.164)	46.478	-	-	-	-	(5.579)
Отуђења и затварање аванса	(1.631)	(65.574)	(29.074)	(659.597)	(722)	-	(12.145.685)	(12.902.283)
Амортизација (напомена 28)	-	(2.589.965)	(3.003.277)	-	-	(360)	-	(5.593.602)
Обезвређење (напомена 34)	-	(110.524)	(71.576)	(39.924)	(607)	-	-	(222.631)
Пренос на нематеријална улагања (напомена 6)	-	-	-	(2.044.888)	-	-	-	(2.044.888)
Пренос на инвестиционе некретнине (напомена 8)	(56.218)	(8.670)	-	-	-	-	-	(64.888)
Неотписана вредност	10.546.645	61.062.245	52.795.496	17.634.987	75.038	-	2.404.629	144.519.040
На дан 31. децембра 2012.								
Набавна вредност	11.239.442	87.204.602	83.980.139	22.573.044	76.173	110.630	2.426.047	207.610.077
Исправка вредности	(692.797)	(26.142.357)	(31.184.643)	(4.938.057)	(1.135)	(110.630)	(21.418)	(63.091.037)
Неотписана вредност	10.546.645	61.062.245	52.795.496	17.634.987	75.038	-	2.404.629	144.519.040

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Повећање некретнина, постројења и опреме у пословној 2012. години у износу од 46.815.580 РСД (у 2011. години 53.108.635 РСД) најзначајнијим делом се односи на улагања у МНС/ДНТ пројекат (улагања у постројење за благи хидрокрекинг и хидрообраду које је крајем 2012. године завршено и пуштено у рад) у износу од 19.636.311 РСД, изградњу постројења за производњу водоника у износу од 3.091.637 РСД, реконструкцију пристаништа и аутопунилишта у износу од 2.384.539 РСД, истражне бушотине у износу од 1.719.628 РСД, набавку транспортних возила у износу од 1.071.985 РСД и реконструкцију бензинских станица у износу од 835.854 РСД. Стање датих аванса добављачима за МНС/ДНТ пројекат на дан 31. децембра 2012. године износи 559.386 РСД.

Друштво је у пословној 2012. години у складу са ревидираним МРС 23 - 'Трошкови позајмљивања' капитализовало трошкове позајмљивања који се директно могу приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства, као део његове набавне вредности у износу од 1.874.598 РСД (2011: 1.141.090 РСД).

Машине и опрема где је Друштво корисник лизинга по основу уговора о пословном закупу укључују следеће износе:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Набавна вредност - капитализовани финансијски лизинг	153.401	170.134
Исправка вредности	(48.947)	(46.014)
Садашња вредност	104.454	124.120

На дан сваког биланса стања Руководство друштва процењује да ли постоји назнака да је надокнадива вредност некретнина, постројања и опреме пала испод књиговодствене вредности.

Друштво је на дан 31. децембра 2012. године извршило тестирање индикатора обезвређења имовине јединица које генеришу готовину ("ЈГГ") при чему нису уочене назнаке додатног умањења вредности односно сторнирања раније признатог губитка од умањења вредности.

Друштво је признало обезвређење у 2012. години у износу од 222.361 РСД (2011: 325.571 РСД) за технолошки застарела средства и непрофитабилне инвестиције, чија је нето књиговодствена вредност већа од надокнадивог износа.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

7. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (наставак)

Средства за производњу нафте и гаса

	Укупно инвестиције у току (истраживање и развој)		Производна средства	Остала пословна средства	Укупно
На дан 1. јануара 2011.					
Набавна вредност	2.133.743	43.991.660		129.620	46.255.023
Исправка вредности	(128.385)	(15.282.939)		(109.917)	(15.521.241)
Неотписана вредност	2.005.358	28.708.721		19.703	30.733.782
Година завршена дана 31. децембра 2011.					
Почетно стање неотписане вредности	2.005.358	28.708.721		19.703	30.733.782
Повећања	7.977.117	-		-	7.977.117
Пренос са средстава која нису за производњу нафте и гаса	-	74.037		-	74.037
Пренос са инвестиција у току	(4.628.094)	4.627.567		527	-
Остали преноси	44.225	522.252		(1.125)	565.352
Обезвређење	(181.455)	(17.054)		(4.501)	(203.010)
Амортизација	-	(2.846.292)		(360)	(2.846.652)
Пренос на инвестиционе некретнине	-	(308)		-	(308)
Корекција вредности средстава по основу процене трошкова за обнављање природних ресурса (напомена 19)	-	(1.035.326)		-	(1.035.326)
Отуђења	(4.680)	(115.445)		811	(119.314)
Неотписана вредност	5.212.471	29.918.152		15.055	35.145.678
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2011.					
Набавна вредност	5.512.468	48.205.627		129.810	53.847.905
Исправка вредности	(299.997)	(18.287.475)		(114.755)	(18.702.227)
Неотписана вредност	5.212.471	29.918.152		15.055	35.145.678
Година завршена дана 31. децембра 2012.					
Почетно стање неотписане вредности	5.212.471	29.918.152		15.055	35.145.678
Повећања	10.990.790	-		-	10.990.790
Пренос са средстава која нису за производњу нафте и гаса	676.646	-		-	676.646
Пренос у зависна друштва	-	(5.524.735)		(12.149)	(5.536.884)
Пренос са инвестиција у току	(6.070.889)	6.070.889		-	-
Остали преноси	28.953	130.684		(510)	159.127
Обезвређење	(6.702)	(73.796)		-	(80.498)
Амортизација	-	(2.401.543)		(360)	(2.401.903)
Отуђења	(733.701)	(2.470)		-	(736.171)
Неотписана вредност	10.097.568	28.117.181		2.036	38.216.785
Неотписана вредност на дан 31. децембра 2012.					
Набавна вредност	10.401.782	42.567.439		112.666	53.081.887
Исправка вредности	(304.214)	(14.450.258)		(110.630)	(14.865.102)
Неотписана вредност	10.097.568	28.117.181		2.036	38.216.785

Средства за производњу нафте и гаса обухватају основна средства за истраживање и процену, као и трошкове развоја, повезане са производњом потврђених резерви (напомена 2.6).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

8. ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ

Инвестиционе некретнине се вреднују на датум биланса стања по фер вредности која представља тржишну вредност инвестиционе некретнине.

Промене на рачуну су биле као што следи:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Стање на почетку године	1.338.269	1.393.170
Губици на фер вредности (напомена 34)	(17.716)	(190.726)
Пренос са некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	64.888	120.271
Пренос на средства за отуђење	(41.702)	-
Отуђења	(27.670)	-
Остало	-	15.554
Стање на крају године	<u>1.316.069</u>	<u>1.338.269</u>

Следећи износи по основу закупа су признати у билансу успеха:

	Година која се завршава	
	31. децембра	
	<u>2012.</u>	<u>2011.</u>
Приходи од закупнина (напомена 26)	128.698	120.339

Инвестиционе некретнине исказане са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 1.316.069 РСД (31. децембра 2011. године 1.338.269 РСД) у највећем делу се односе на бензинске станице, станове и пословне просторе дате у вишегодишњи закуп вредноване по фер вредности на дан биланса стања.

9. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ

	<u>31. децембар</u>	<u>31. децембар</u>
	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Учешћа у капиталу зависних правних лица	8.703.404	3.490.817
Финансијска средства расположива за продају	2.161.005	2.211.557
Минус: исправка вредности	(3.156.492)	(3.159.492)
	<u>7.707.917</u>	<u>2.542.882</u>

а) *Учешћа у капиталу зависних правних лица*

	<u>31. децембар</u>	<u>31. децембар</u>
	<u>2012</u>	<u>2011</u>
У акцијама	3.457.576	3.457.576
У уделима	5.245.828	33.241
	8.703.404	3.490.817
Минус: Исправка вредности	(1.173.167)	(1.173.167)
	<u>7.530.237</u>	<u>2.317.650</u>

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

9. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

а) Учешћа у капиталу зависних правних лица (наставак)

Учешћа у капиталу зависних правних лица са стањем на дан 31. децембра 2012. године односе се на улагања у акције/уделе следећих друштава:

Назив	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност	Учешће %
О Зоне а.д. Београд, Србија	3.457.576	(1.172.263)	2.285.313	100%
НИС Петрол еоод, Софија, Бугарска	997	-	997	100%
NIS Petrol SRL, Букурешт, Румунија	2.632	-	2.632	100%
НИС Петрол д.о.о., Лакташи, БиХ	1.030	-	1.030	100%
Rannon naftagas Kft, Будимпешта, Мађарска	184	-	184	100%
НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад, Србија	321.500	-	321.500	100%
Нафтагас-Технички сервиси д.о.о., Зрењанин, Србија	983.353	-	983.353	100%
Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад, Србија	3.579.983	-	3.579.983	100%
Нафтагас-Транспорт д.о.о., Нови Сад, Србија	327.751	-	327.751	100%
НИС Оверсиз, Москва, Русија	9.856	-	9.856	100%
Јадран - Нафтагас д.о.о., Бања Лука, БиХ	71	-	71	66%
Светлост д.о.о., Бујановац, Србија	17.045	-	17.045	51%
Ранис, Московска област, Русија	522	-	522	51%
Јубос, Бор, Србија	904	(904)	-	51%
	8.703.404	(1.173.167)	7.530.237	

Промене на рачуну учешћа у капиталу зависних правних лица:

	2012	2011
Стање на почетку године	3.490.817	3.488.730
Нова улагања у зависна правна лица	5.212.587	26.234
Ликвидација NIS Oil Trading, Франкфурт, Немачка	-	(24.147)
Минус: исправка вредности	(1.173.167)	(1.173.167)
Стање на крају године	7.530.237	2.317.650

Друштво је у току 2012. године извршило оснивање следећих друштава:

- Нафтагас-Нафтни сервиси д.о.о., Нови Сад. Укупни регистровани капитал новооснованог друштва на дан 31. децембра 2012. године износи 3.579.983 РСД (неновчани улог 3.579.930 РСД).
- НТЦ НИС-Нафтагас д.о.о., Нови Сад. Укупни регистровани капитал новооснованог друштва на дан 31. децембра 2012. године износи 321.500 РСД (неновчани улог 321.447 РСД).

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

9. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

а) *Учешћа у капиталу зависних правних лица (наставак)*

- в. Нафтагас-Технички сервиси д.о.о. Зрењанин. Укупни регистровани капитал новооснованог друштва на дан 31. децембра 2012. године износи 1.044.554 РСД (неновчани улог 1.044.501 РСД).
- г. Нафтагас-Транспорт д.о.о. Нови Сад. Укупни регистровани капитал новооснованог друштва на дан 31. децембра 2012. године износи 327.751 РСД (неновчани улог 327.695 РСД).

На основу Одлуке о оснивању и уносу неновчаног улога у капитал новооснованих зависних друштава (Нафтагас – Нафтни сервиси д.о.о. Нови Сад, Нафтагас – Технички сервиси д.о.о. Зрењанин, Научно – технички центар НИС – Нафтагас д.о.о. Нови Сад и Нафтагас – Транспорт д.о.о. Нови Сад) Друштво је извршило пренос нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме у износу од 5.922.522 РСД и пренос залиха материјала, алата и осталих средстава у износу од 704.943 РСД.

За износ преко уписаног капитала Друштво је формирало потраживање по основу продаје некретнина, постројења, опреме и залиха материјала и алата. Продаја средстава је извршена по књиговодственој вредности.

б) *Финансијска средства расположива за продају*

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
У акцијама	2.132.741	2.172.998
У уделима	28.264	31.264
Остала улагања	-	7.295
	<u>2.161.005</u>	<u>2.211.557</u>
<i>Минус: исправка вредности</i>	<u>(1.983.325)</u>	<u>(1.986.325)</u>
	<u>177.680</u>	<u>225.232</u>

Финансијска средства расположива за продају са стањем на дан 31. децембра 2012. године односе се на:

Назив	Учешће	Исправка вредности	Неотписана вредност	Учешће %
ХИП Петрохемија а.д, Панчево, Србија	1.682.522	(1.682.522)	-	12,72%
МСК а.д., Кикинда, Србија	265.507	(265.507)	-	10,10%
Проконс, Суботица, Србија	91.227	-	91.227	20,15%
Мацо нафта, Скопље, Македонија	47.185	-	47.185	49,00%
Линде Гас Србија а.д., Бечеј, Србија	4.269	(4.269)	-	12,44%
СПЦ Пинки, Београд, Србија	174	-	174	46,16%
Остала правна лица	70.121	(31.027)	39.094	5,89%
	<u>2.161.005</u>	<u>(1.983.325)</u>	<u>177.680</u>	

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

9. УЧЕШЋА У КАПИТАЛУ (наставак)

б) *Финансијска средства расположива за продају (наставак)*

Финансијска средства расположива за продају обухватају:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
<i>Хартије од вредности које се котирају на Белех-у :</i>		
- акције	170.550	218.101
<i>Хартије од вредности које се не котирају на берзи:</i>		
- акције	7.130	7.131
	177.680	225.232

Промене на финансијским средствима расположивим за продају:

	2012	2011
Стање на почетку године	225.232	186.154
Пренос	-	61.878
Ефекти вредновања по фер вредности	(40.020)	(22.800)
Отуђење	(7.159)	-
Остало	(373)	-
Стање на крају године	177.680	225.232

Промене на исправци вредности финансијских средстава расположивих за продају:

	2012	2011
На дан 1. јануара	(1.986.325)	(2.202.985)
Отпис пласмана:		
- Београдска банка - у стечају а.д. Београд	-	200.057
- Југобанка - у стечају а.д. Београд	-	23.416
- остало	-	455
Преноси и остале промене	3.000	(7.268)
На дан 31. децембра	(1.983.325)	(1.986.325)

Фер вредност осталих улагања којима се тргује на активном тржишту утврђује се на основу текуће тржишне вредности на дан биланса стања.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

10. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Репрограмирана потраживања	3.371.014	5.601.478
Дугорочни зајмови зависним правним лицима	16.629.612	2.289.198
Дугорочни кредити дати запосленима	1.259.637	1.052.371
Потраживања по основу финансијског лизинга	78.190	148.043
Пласман у Црни Врх - О Зоне	-	1.616.295
Остали дугорочни финансијски пласмани	2.029.677	769.623
	<u>23.368.130</u>	<u>11.477.008</u>
<i>Минус исправка вредности:</i>		
- репрограмираних потраживања	(3.371.014)	(5.601.478)
- потраживања по основу финансијског лизинга	(57.743)	(120.668)
- пласмана у Црни Врх - О Зоне	-	(1.616.295)
- осталих дугорочних финансијских пласмана	(808.961)	(762.533)
	<u>(4.237.718)</u>	<u>(8.100.974)</u>
Укупно – нето вредност	<u>19.130.412</u>	<u>3.376.034</u>

На дан 31. децембра 2012. године у целости исправљени пласман у туристички комплекс „Црни Врх“ на основу конзорционог уговора (потписаног 1995. године) је пребачен на некретнине, постројења и опрему у припреми које заједнички контролишу уговорне стране („заједнички контролисано средство“).

а) Репрограмирана потраживања

Репрограмирана потраживања са стањем на дан 31. децембра 2012. године у целини се односе на:

	Укупно	Дугорочни део	Текућа доспећа
Репрограмирана потраживања			
- ХИП Петрохемија Панчево	9.643.993	1.944.474	7.699.519
- РТБ Бор	1.426.540	1.426.540	-
- ЈАТ	100.110	-	100.110
	<u>11.170.643</u>	<u>3.371.014</u>	<u>7.799.629</u>
<i>Минус: исправка вредности</i>			
репрограмираних потраживања	(9.191.079)	(3.371.014)	(5.820.065)
Укупно – нето вредност	<u>1.979.564</u>	<u>-</u>	<u>1.979.564</u>

Текућа доспећа репрограмираних потраживања у износу од 1.979.564 РСД се односе на текућа потраживања од ХИП Петрохемија, Панчево, која су обезбеђена хипотекарним правом над имовином дужника.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

10. ОСТАЛИ ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

а) *Репрограмирана потраживања (наставак)*

Промене на исправци вредности репрограмираних потраживања:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Стање на почетку године	(5.601.478)	(8.040.906)
Курсне разлике	108.503	317.467
Преноси на краткорочне финансијске пласмане (напомена13)	<u>2.121.961</u>	<u>2.121.961</u>
Стање на крају године	<u>(3.371.014)</u>	<u>(5.601.478)</u>

б) *Дугорочни зајмови зависним правним лицима*

Дугорочни зајмови зависним правним лицима исказани у РСД са стањем на дан 31. децембра 2012. године у целини се односи на:

	Валута	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
НИС Петрол еоод Софија, Бугарска	ЕУР	6.967.916	1.628.514
О Зоне а.д. Београд, Србија	ЕУР	2.672.380	-
NIS Petrol SRL Букурешт, Румунија	ЕУР	1.657.948	-
Јадран - Нафтагас д.о.о. Бања Лука, БиХ	ЕУР	736.414	387.571
НИС Петрол д.о.о. Лакташи, БиХ	ЕУР	4.586.425	273.113
Rannon naftagas Kft Будимпешта, Мађарска	ЕУР	<u>8.529</u>	-
		<u>16.629.612</u>	<u>2.289.198</u>

Дугорочни зајмови зависним правним лицима одобрени су по промењивим каматним стопама (3М и 6М Euribor + 7,5% и 3М Euribor + 5%) на период од 7 година од датума исплате последње транше, са грејс периодом од 5 година. Исказана књиговодствена вредност дугорочних зајмова одговара њиховој фер вредности.

в) *Кредити одобрени запосленима*

Кредити одобрени запосленима Друштва са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 1.259.637 РСД (31. децембра 2011. године: 1.052.371 РСД) се односе на бескаматне кредите односно кредите по каматној стопи од 0,5% односно 1,5% пласиране запосленима за потребе решавања стамбеног питања. Отплаћују се у месечним ратама.

Фер вредност кредита датих запосленима заснива се на новчаним токовима дисконтованим тржишном каматном стопом по којој би Друштво могло да прибави дугорочне позајмице и која одговара тржишној каматној стопи на сличне финансијске инструменте у текућем извештајном периоду 5,56% (2011. година: 5,46% годишње).

Максимална изложеност кредитном ризику на дан извештавања је номинална вредност кредита датих запосленима. Наведена изложеност кредитном ризику је лимитирана, с обзиром да се наплата кредита датих запосленима у Друштву обезбеђује кроз административне забране. Ни једном кредиту није прошао рок за наплату нити му је вредност умањена.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

11. ЗАЛИХЕ

	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
Сировине и материјал	26.875.929	23.272.508
Резервни делови	2.138.316	2.783.196
Алат и инвентар	112.183	137.291
Недовршена производња	7.937.015	5.802.756
Готови производи	8.079.365	8.548.192
Роба	4.050.054	2.270.553
	<u>49.192.862</u>	<u>42.814.496</u>
Дати аванси	1.234.319	764.659
<i>Минус исправка вредности:</i>		
- залиха	(6.447.124)	(7.801.869)
- датих аванса	(373.071)	(379.688)
	<u>(6.820.195)</u>	<u>(8.181.557)</u>
Укупно залихе – нето	<u>43.606.986</u>	<u>35.397.598</u>

Промене на рачунима исправке вредности су приказане у табели:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
На дан 1. јануара	(8.181.557)	(5.334.979)
Исправка вредности залиха и датих аванса на терет расхода текућег периода (напомена 34)	(17.771)	(3.495.174)
Укидање исправке вредности у корист прихода текућег периода	332.274	57.603
Отпис	9.235	570.839
Пренос у новооснована зависна друштва	1.037.624	-
Остало	-	20.154
На дан 31. децембар	<u>(6.820.195)</u>	<u>(8.181.557)</u>

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Потраживања по основу продаје		
- у земљи	44.343.991	22.564.614
- у иностранству	1.048.226	1.054.202
- повезаним правним лицима	8.127.399	2.096.242
	<u>53.519.616</u>	<u>25.715.058</u>
Потраживања из специфичних послова	8.787.798	7.998.971
Потраживања по основу продаје средстава зависним друштвима	364.055	-
Потраживања за камате	6.125.320	4.984.235
Потраживања од запослених	82.940	86.656
Остала потраживања	7.444.391	7.428.788
	<u>13.652.651</u>	<u>12.499.679</u>
	<u>76.324.120</u>	<u>46.213.708</u>
<i>Минус исправка вредности:</i>		
- потраживања по основу продаје	(13.141.957)	(5.684.020)
- потраживања из специфичних послова	(8.418.580)	(7.978.573)
- потраживања за камате	(5.864.441)	(4.854.318)
- осталих потраживања	(7.323.979)	(7.323.558)
	<u>(34.748.957)</u>	<u>(25.840.469)</u>
Укупно потраживања – нето	<u>41.575.163</u>	<u>20.373.239</u>

Потраживања по основу продаје са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 22.741.353 РСД чија наплата касни више од 90 дана сматрају се обезвређеним, изузев за потраживања у укупном износу од 9.621.695 РСД (31. децембра 2011. године: 269.440 РСД), која се односе на потраживања од једног броја купаца за које у скорошњој прошлости нису установљени пропусти у плаћању или су била додатно обезбеђена у складу са кредитном политиком Друштва.

Старосна структура ових потраживања била је следећа:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
До 3 месеца	30.778.263	19.824.325
Преко 3 месеца	22.741.353	5.890.733
	<u>53.519.616</u>	<u>25.715.058</u>

За потраживања по основу продаје са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 13.141.957 РСД (31. децембра 2011. године: 5.684.020 РСД) је формирана исправка вредности потраживања у целини. Појединачно обезвређена потраживања по основу продаје се углавном односе на потраживања од друштава за које је процењено да се не може очекивати наплата потраживања по доспећу. Старосна структура наведених потраживања била је следећа:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
До 3 месеца	22.299	62.727
Преко 3 месеца	13.119.658	5.621.293
	<u>13.141.957</u>	<u>5.684.020</u>

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

**12. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ И ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА
(наставак)**

Валутна структура потраживања по основу продаје и других потраживања је следећа:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
РСД	75.014.937	45.056.177
УСД	1.038.809	916.156
ЕУР	269.973	241.141
Остало	401	234
	76.324.120	46.213.708

Промене на исправци вредности потраживања по основу продаје и других потраживања су:

	2012	2011
На дан 1. јануара	(25.840.469)	(26.103.846)
Резервисања за обезвређење потраживања (напомена 34)	(10.438.927)	(1.035.046)
Отпис	567.600	497.706
Наплата раније исправљеног потраживања (напомена 33)	962.839	741.175
Остало	-	59.542
На дан 31. децембра	(34.748.957)	(25.840.469)

Формирање и укидање резервисања за губитке због умањења вредности потраживања исказује се у оквиру 'Осталих расхода/Осталих прихода' у Билансу успеха (напомене 33 и 34). Износи књижени на терет исправке вредности отписују се када се не очекује да ће бити наплаћени.

13. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Краткорочни кредити дати запосленима	34.983	508.887
Краткорочни кредити и пласмани – повезана правна лица	312.851	126
Текућа доспећа дугорочних финансијских пласмана	7.898.604	4.895.659
Остали краткорочни финансијски пласмани	6.974	3.271
	8.253.412	5.407.943
<i>Минус: исправка вредности</i>	(5.820.206)	(2.994.376)
Укупно краткорочни финансијски пласмани – нето	2.433.206	2.413.567

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

13. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (наставак)

Текућа доспећа дугорочних финансијских пласмана са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 7.898.604 РСД (31. децембра 2011. године: 4.895.659 РСД) најзначајнијим делом се односи на текуће доспеће дугорочних репрограмираних потраживања у износу од 7.799.629 РСД. Ова потраживања су на дан 31. децембра 2012. године исправљена у износу од 5.820.065 РСД (31. децембра 2011. године: 2.994.376 РСД) (напомена 10).

Промене на исправци вредности краткорочних финансијских пласмана су:

	2012	2011
На дан 1. јануара	(2.994.376)	(706.158)
Резервисања за обезвређење потраживања	-	(57.123)
Наплаћени исправљени пласмани (напомена 33)	26.668	145.180
Пренос са осталих дугорочних финансијских пласмана (напомена 10а)	(2.121.961)	(2.121.961)
Курсне разлике и остала кретања	(730.537)	(254.314)
На дан 31. децембра	(5.820.206)	(2.994.376)

14. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Разграничени порез на додату вредност	3.715.739	1.746.469
Унапред плаћени трошкови	135.363	55.361
Потраживања за нефактурисани приход	2.342.103	483.920
Унапред плаћена акциза	1.319.866	1.119.985
Стамбени кредити запослених и остала активна временска разграничења	1.265.187	1.221.186
	8.778.258	4.626.921

Разграничени порез на додату вредност са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 3.715.739 РСД (2011: 1.746.469 РСД) је порез на додату вредност у примљеним фактурама које се евидентирају у текућем обрачунском периоду, а право на одбитак претходног пореза се остварује у наредном обрачунском периоду.

Унапред плаћена акциза у износу од 1.319.866 РСД (2011: 1.119.985 РСД) се односи на акцизу плаћену држави за готове производе складиштене на не-акцизном складишту.

Потраживања за нефактурисани приход са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 2.342.103 РСД (31. децембра 2011. године: 483.920 РСД) односе се на потраживања за нефактурисани приход од продаје бензинских компоненти у износу од 1.433.617 РСД и продаје сирове нафте у износу од 836.904 РСД за које није извршено фактурисање до краја године.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

15. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
Готовина у банци	7.949.139	24.793.781
Готовина у благајни	287.180	391.896
Остала новчана средства	<u>74.945</u>	<u>43.049</u>
	<u>8.311.264</u>	<u>25.228.726</u>

Краткорочни депозити код банака на дан 31. децембра 2012. године у износу од 1.081.515 РСД (31. децембра 2011. године: 16.473.646 РСД) представљају пласмане новчаних средстава код пословних банака са доспећем до 30 дана и исказани су у оквиру позиције готовина у банци.

16. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ

	<u>Разлика књиговодствене вредности и пореске основице</u>
<i>Одложене пореске обавезе</i>	
Стање 1. јануара 2011.	(1.458.535)
Настанак и укидање привремених разлика	298.024
Стање на дан 31. децембра 2011.	(1.160.511)
Настанак и укидање привремених разлика	(623.824)
Ефекат промене пореске стопе	<u>(580.256)</u>
Стање на дан 31. децембра 2012.	<u>(2.364.591)</u>

	<u>Резервисања</u>	<u>Умањење вредности имовине</u>	<u>Порески кредит</u>	<u>Укупно</u>
<i>Одложена пореска средства</i>				
Стање 1. јануара 2011.	-	-	4.804.904	4.804.904
Настанак и укидање привремених разлика	103.534	668.654	2.298.344	<u>3.070.532</u>
Стање на дан 31. децембра 2011.	103.534	668.654	7.103.248	7.875.436
Настанак и укидање привремених разлика	94.538	(203.662)	1.634.552	1.525.428
Ефекат промене пореске стопе	51.767	334.327	-	<u>386.094</u>
Стање на дан 31. децембра 2012.	<u>249.839</u>	<u>799.319</u>	<u>8.737.800</u>	<u>9.786.958</u>

Признавање одложених пореских средстава је извршено на основу петогодишњег бизнис плана и остварених пословних резултата који су менаџменту дали снажне индикаторе у погледу искоришћења пренетих пореских кредита.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

16. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА И ОБАВЕЗЕ (наставак)

Порески кредит је искоришћен у висини од 20% од капиталних инвестиција учињених до 31. децембра 2012. године у складу са пореском регулативом Републике Србије.

У 2012. години је усвојен нови закон о Порезу на добит правних лица. На основу овог закона уведена је нова стопа пореза на добит од 15% применљива за обрачун и плаћање пореских обавеза почев од 2013. године. Приликом обрачуна одложених пореза Друштво је применило нову пореску стопу.

Година настанка пореског кредита	Година истека пореског кредита	31. децембар 2012	31. децембар 2011
2005	2015	-	43.053
2006	2016	425.226	444.137
2007	2017	2.164.224	2.184.630
2008	2018	702.349	710.607
2009	2019	1.228.886	1.311.823
2010	2020	1.294.489	1.308.064
2011	2021	937.460	1.100.934
2012	2022	1.985.166	-
		8.737.800	7.103.248

17. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА И ПАСИВА

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Издате менице и гаранције	44.671.748	49.650.326
Примљене менице и гаранције	24.593.773	14.603.725
Имовина (у бившим републикама Југославије)	5.424.642	5.463.077
Потраживања (из бивших република Југославије)	5.290.900	4.964.881
Туђа роба у складишту и остала средства других лица	4.047.706	4.332.583
Средства за затварање поља у Анголи	422.341	264.973
	84.451.110	79.279.565

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

18. КАПИТАЛ

	<u>Акцијски капитал</u>	<u>Остали капитал</u>	<u>Резерве</u>	<u>Ревало-ризационе резерве</u>	<u>Нереализовани добици по основу ХОВ</u>	<u>Нереализовани губици по основу ХОВ</u>	<u>Акумулирани добитак(губитак)</u>	<u>Укупно</u>
Стање на дан 1. јануара 2011. године	81.530.200	5.597.824	889.424	39	48.417	(49.236)	(40.997.954)	47.018.714
Нето добит	-	-	-	-	-	-	40.601.667	40.601.667
Губици по основу ХОВ	-	-	-	-	(18.835)	(14.854)	-	(33.689)
Остало	-	-	-	(27)	-	-	-	(27)
Стање на дан 31. децембра 2011. године	81.530.200	5.597.824	889.424	12	29.582	(64.090)	(396.287)	87.586.665
Нето добит	-	-	-	-	-	-	49.456.516	49.456.516
Губици по основу ХОВ	-	-	-	-	(22.664)	(17.356)	-	(40.020)
Стање на дан 31. децембра 2012. године	81.530.200	5.597.824	889.424	12	6.918	(81.446)	49.060.229	137.003.161

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

18.1. АКЦИЈСКИ КАПИТАЛ

Структура акцијског капитала на дан 31. децембра 2012. године је следећа:

Акционари	Број акција	Структура у %
Гаспром Нефт	91.565.887	56,15%
Република Србија	48.712.444	29,87%
Unicredit Bank а.д. Србија - кастоди рачун	622.201	0,38%
Unicredit Bank а.д. Србија - кастоди рачун	550.933	0,34%
Unicredit Bank а.д. Србија - кастоди рачун	363.643	0,22%
Ерсте банка а.д. Нови Сад	323.669	0,20%
AWLL Communications д.о.о. Београд	155.285	0,10%
Raiffeisenbank а.д. Београд - кастоди рачун	134.685	0,08%
Julius Baer Multipartner-Balkan	133.686	0,08%
Војвођанска банка а.д. Нови Сад - кастоди рачун	128.214	0,08%
Остали акционари	20.369.753	12,50%
	163.060.400	100%

18.2. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ (ГУБИЦИ) ПО ОСНОВУ ХОВ

Нереализовани добитици (губитици) по основу ХОВ расположивих за продају у износу 6.918 РСД и 81.446 РСД (2011: 29.582 РСД односно 64.090 РСД) представљају позитивне/негативне ефекте промене фер вредности ХОВ расположивих за продају чији се ефекти признају у оквиру капитала.

Структура нереализованих добитака по основу ХОВ је следећа:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Линде Гас Србија а.д., Бечеј, Србија	2.338	23.487
Комерцијална банка а.д., Београд, Србија	2.769	4.511
Јубмес банка а.д., Београд, Србија	1.811	1.584
	6.918	29.582

Структура нереализованих губитака по основу ХОВ је следећа:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Политика а.д., Београд, Србија	(27.733)	(26.997)
Банка Поштанска штедионица а.д., Београд, Србија	-	(3.171)
Дунав осигурање а.д.о., Београд, Србија	(5.580)	(4.904)
Лука Дунав а.д., Панчево, Србија	(5.825)	(1.229)
СПЦ Пинки а.д., Земун, Београд, Србија	(42.308)	(27.789)
	(81.446)	(64.090)

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА

Промене на дугорочним резервисањима су следеће:

	Обнављање природних ресурса	Заштита животне средине	Накнадна примања запослених	Програм дугорочних подстицаја запослених	Судски спорови	Укупно
Стање 1. јануара 2011. године	8.275.608	962.968	4.729.374	-	4.533.590	18.501.540
На терет биланса успеха (напомене 28 и 32)	352.614	176.606	-	-	-	529.220
Корекције вредности некретнина, постројења и опреме за износ резервисања	(1.035.326)	-	-	-	-	(1.035.326)
Укинута у току године (напомена 33)	(326.083)	-	(1.140.172)	-	(2.505.737)	(3.971.992)
Измирење обавеза	-	(127.474)	(295.108)	-	(235.396)	(657.978)
Стање на дан 31. децембра 2011. године	7.266.813	1.012.100	3.294.094	-	1.792.457	13.365.464
На терет биланса успеха (напомене 28 и 32)	836.334	24.000	-	1.042.855	-	1.903.189
Корекције вредности некретнина, постројења и опреме за износ резервисања	(82.397)	-	-	-	-	(82.397)
Укинута у току године (напомена 33)	(47.643)	-	(887.109)	-	(827.582)	(1.762.334)
Измирење обавеза	(1.021)	(174.717)	(162.420)	-	(155.429)	(493.587)
Стање на дан 31. децембра 2012. године	7.972.086	861.383	2.244.565	1.042.855	809.446	12.930.335

(а) Резервисање за обнављање природних ресурса

Руководство процењује будуће новчане издатке за обнављање природних ресурса (земљишта) на налазиштима нафте и гаса, на основу претходних искустава на сличним радовима.

(б) Резервисања за заштиту животне средине

У складу са важећом законском регулативом, Друштво има обавезе по основу заштите животне средине. На дан биланса стања Друштво је извршило резервисање по наведеном основу у износу од 861.383 РСД (2011: 1.012.100 РСД) по основу процене руководства о висини неопходних трошкова чишћења и санације загађених локација Друштва.

(в) Програм дугорочних подстицаја запослених

У 2011. години Друштво је започело процес усаглашавања дугорочног програма подстицаја менаџера компаније. Након усаглашења готовински подстицаји ће бити вршени на основу реализације постављених кључних индикатора ефикасности ("КПИ") у периоду од три године. На дан 31. децембар 2012. године руководство Друштва је извршило процену садашње вредности обавеза везаних за дугорочне подстицаје запослених у износу од 1.042.855 РСД (напомена 28).

(г) Резервисања за судске спорове

На дан 31. децембра 2012 године Друштво је проценило вероватноћу негативних исхода судских спорова, као и износе потенцијалних губитака на основу информација датих од стране Дирекције за правна питања. Друштво је извршило укидање резервисања за судске спорове за које је након правних консултација процењен позитиван исход спора у износу од 827.582 РСД (2011: 2.505.737 РСД). Процена Друштва је да исход судских спорова неће довести до значајнијих губитака преко износа за које је извршено резервисање на дан 31. децембра 2012. године.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

19. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (наставак)

(д) Резервисања за накнадна примања запослених

Накнаде запосленима:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Отпремнине	622.739	1.035.340
Јубиларне награде	1.621.826	2.258.754
	2.244.565	3.294.094

Основне актуарске претпоставке које су коришћене су:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Дисконтна стопа	7,65%	7,75%
Будућа повећања зарада	6%	6%
Просечан будући радни век	19,79	18,79

	Отпремнине	Јубиларне награде	Остале накнаде	Укупно
Стање на дан 1. јануара 2011. године	976.273	3.657.173	95.928	4.729.374
Трошкови директно плаћених накнада и остало	(63.544)	(227.562)	(4.002)	(295.108)
Укупно приходи признати у билансу успеха	122.611	(1.170.857)	(91.926)	(1.140.172)
Стање на дан 31. децембра 2011. године	1.035.340	2.258.754	-	3.294.094
Трошкови директно плаћених накнада	(65.080)	(97.340)	-	(162.420)
Укупно приходи признати у билансу успеха	(347.521)	(539.588)	-	(887.109)
Стање на дан 31. децембра 2012. године	622.739	1.621.826	-	2.244.565

Износ признат у билансу успеха:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012	2011
Текући трошкови накнада	210.830	263.841
Трошкови камата	224.197	241.609
Добици од промене плана доприноса	(1.043.795)	-
Нето актуарски добаци	(278.341)	(1.645.622)
	(887.109)	(1.140.172)

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

20. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ

	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
Дугорочни кредити у земљи	14.627.940	17.997.065
Дугорочни кредити у иностранству	16.626.865	18.052.130
	<u>31.254.805</u>	<u>36.049.195</u>
Текуће доспеће дугорочних кредита (напомена 22)	(533.466)	(2.274.652)
Укупно дугорочни кредити	<u>30.721.339</u>	<u>33.774.543</u>
Доспеће дугорочних кредита:		
	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
Између 1 и 2 године	22.184.094	4.538.604
Између 2 и 5 године	2.405.694	22.487.295
Преко 5 година	6.131.551	6.748.644
	<u>30.721.339</u>	<u>33.774.543</u>

Валутна структура дугорочних обавеза по основу дугорочних кредита у земљи и иностранству је следећа:

	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
УСД	19.607.409	25.352.982
ЕУР	8.889.704	8.900.998
РСД	2.281.108	1.281.436
ЈПЈ	476.584	513.779
	<u>31.254.805</u>	<u>36.049.195</u>

Фер вредност краткорочних кредита једнака је њиховој књиговодственој вредности.

Друштво наведене обавезе по кредитима плаћа у складу са уговореном динамиком, односно сходно утврђеним ануитетним плановима. Друштво је уговорило са повериоцима фиксне и променљиве каматне стопе. Променљиве каматне стопе су везане за Еурибор и Либор.

Руководство очекује да ће Друштво бити у могућности да све уговорене обавезе по кредитима испуни у складу са утврђеним роковима.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

20. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

Преглед обавеза по основу дугорочних кредита са стањем на дан 31. децембра 2012. године и 31. децембра 2011. године дат је у следећој табели:

Поверилац	Валута	31. децембар 2012	31. децембар 2011
<i>Дугорочни кредити у земљи</i>			
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	301.856	293.057
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	469.403	446.569
Хипо Алпе Адриа Банк, Београд	ЕУР	-	280.786
Пиреус банка, Београд	УСД	-	4.043.310
Банка Поштанска Штедионица, Београд	ЕУР	236.111	227.822
Банка Поштанска Штедионица, Београд	УСД	1.670.920	1.643.661
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (IBRD)	ЕУР	4.670.317	4.524.125
Влада РС, Агенција за осигурање депозита	УСД	-	566.059
Војвођанска банка, Нови Сад	РСД	1.000.000	-
Уникредит банка, Београд	УСД	4.998.225	4.690.240
Уникредит банка, Београд	РСД	1.278.900	1.278.900
Остали кредити	РСД	2.208	2.536
		14.627.940	17.997.065
<i>Дугорочни кредити у иностранству</i>			
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	565.419	553.813
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПЈ	476.584	513.779
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	3.411.549	3.139.227
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	8.617.630	8.086.620
НБГ банка, Лондон	УСД	6.307	1.432.912
НБГ банка, Лондон	ЕУР	102.324	282.469
Алфа банка, Лондон	УСД	1.723.526	4.043.310
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	1.723.526	-
		16.626.865	18.052.130
<i>Минус текућа доспећа дугорочних кредита</i>		(533.466)	(2.274.652)
		30.721.339	33.774.543

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

20. ДУГОРОЧНИ КРЕДИТИ (наставак)

	Валута	Текућа доспећа		Дугорочни део	
		31. децембар 2012	31. децембар 2011	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Дугорочни кредити у земљи					
Ерсте банка, Нови Сад	УСД	11.881	9.802	289.975	283.255
Ерсте банка, Нови Сад	ЕУР	18.169	14.635	451.234	431.934
Хипо Алпе Адриа Банк, Београд	ЕУР	-	280.786	-	-
Пиреус банка, Београд	УСД	-	-	-	4.043.310
Банка Поштанска Штедионица, Београд	ЕУР	12.586	10.558	223.525	217.264
Банка Поштанска Штедионица, Београд	УСД	88.550	75.702	1.582.370	1.567.959
Влада РС, Агенција за осигурање депозита (IBRD)	ЕУР	246.267	226.609	4.424.050	4.297.516
Влада РС, Агенција за осигурање депозита	УСД	-	-	-	566.059
Војвођанска банка, Нови Сад	РСД	-	-	1.000.000	-
Уникредит банка, Београд	УСД	-	-	4.998.225	4.690.240
Уникредит банка, Београд	РСД	-	-	1.278.900	1.278.900
Остали кредити	РСД	390	415	1.818	2.121
		377.843	618.507	14.250.097	17.378.558
Дугорочни кредити у иностранству					
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	УСД	27.790	23.234	537.629	530.579
НЛБ Нова Љубљанска банка д.д., Словенија	ЈПЈ	19.202	17.603	457.382	496.176
Ерсте банка, Холандија	ЕУР	-	-	3.411.549	3.139.227
ВУБ (Банка Интеса), Словачка	УСД	-	-	8.617.630	8.086.620
НБГ банка, Лондон	УСД	6.307	1.426.995	-	5.917
НБГ банка, Лондон	ЕУР	102.324	188.313	-	94.156
Алфа банка, Лондон	УСД	-	-	1.723.526	4.043.310
Пиреус банка, Велика Британија	УСД	-	-	1.723.526	-
		155.623	1.656.145	16.471.242	16.395.985
		533.466	2.274.652	30.721.339	33.774.543

21. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Обавезе према матичном предузећу	55.536.844	48.745.326
Остале дугорочне обавезе - финансијски закуп	57.626	86.186
Остале дугорочне обавезе	1.208	1.210
	55.595.678	48.832.722
Текуће доспеће осталих дугорочних обавеза и финансијског лизинга (напомена 22)	(5.325.366)	(1.166.681)
	50.270.312	47.666.041

(a) *Обавезе према матичном предузећу*

Обавезе према матичном предузећу са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 55.536.844 РСД (ЕУР 500.000.006) односе се на обавезу према Газпром Нефту по основу добијеног кредита, а на основу обавеза из Уговора о купопродаји акција од 24. децембра 2008. којим се Газпром Нефт обавезао да до 31.12.2012. године одобри зајмове за финансирање програма реконструкције и модернизације технолошког комплекса у износу од 500.000.000 ЕУР. Наведене обавезе се плаћају у кварталним ратама почевши од децембра 2012. године, где последња рата доспева дана 15. маја 2023. године.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

21. ОСТАЛЕ ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (наставак)

(б) *Остале дугорочне обавезе - финансијски закуп*

Дугорочне обавезе по основу финансијског закупа са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 21.482 РСД (2011: 53.117 РСД) су обезбеђене правом власништва закупаца на средство које је дато у финансијски закуп све до момента отплате предмета финансијског лизинга.

Минимална рата финансијског лизинга

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
До годину дана	38.584	37.894
Од 1- 5 година	21.974	56.300
Будући трошкови финансирања финансијског лизинга	(2.932)	(8.008)
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	57.626	86.186
	31. децембар 2012	31. децембар 2011
До годину дана	36.144	33.069
Од 1- 5 година	21.482	53.117
Садашња вредност обавеза по основу финансијског лизинга	57.626	86.186

22. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
Краткорочни кредити	3.500.000	-
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (напомена 20)	533.466	2.274.652
Део дугорочних обавеза по фин. лизингу који доспева до једне године (напомена 21)	36.144	33.069
Део осталих дугорочних обавеза који доспева који доспева до једне године (напомена 21)	5.289.222	1.133.612
Остале краткорочне финансијске обавезе	475	3.589
	9.359.307	3.444.922

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

23. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
Примљени аванси	953.509	872.581
Обавезе према добављачима		
- у земљи	3.084.090	2.724.233
- у иностранству	2.257.820	6.861.872
Добављачи – матична и зависна правна лица	1.223.512	12.505
Добављачи – остала повезана правна лица	25.995.092	18.587.440
Остале обавезе из пословања	71.443	71.956
Остале обавезе из специфичних послова	336.182	328.067
	<u>33.921.648</u>	<u>29.458.654</u>

Обавезе према осталим повезаним правним лицима са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од РСД 25.995.092 (31. децембра 2011.: 18.587.440 РСД) најзначајнијим делом у износу од 25.464.826 РСД (31. децембра 2011.: 18.116.245 РСД) се односе на обавезе према добављачу Газпром Нефт Trading, Аустрија по основу набавке сирове нафте.

24. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
Обавезе по основу неисплаћених зарада и накнада, бруто	1.517.017	1.663.691
Обавезе за камате у земљи	350.859	354.633
Обавезе за дивиденде	3.772.308	3.772.308
Обавезе по основу неискоришћених годишњих одмора	622.441	714.425
Остале обавезе	50.980	161.835
	<u>6.313.605</u>	<u>6.666.892</u>

25. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПДВ-а И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	<u>31. децембар 2012</u>	<u>31. децембар 2011</u>
Обавезе за порез на додату вредност	514.867	1.161.309
Обавезе за акцизе	2.563.776	2.421.670
Обавезе за порезе и царине	4.434.531	1.770.644
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	180.808	47.752
Укалкулисане обавезе	2.064.135	1.150.705
Остала пасивна временска разграничења	2.276.828	1.535.016
	<u>12.034.945</u>	<u>8.087.096</u>

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

25. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПДВ-а И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА (наставак)

Укалкулисане обавезе са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 2.064.135 РСД се односе на процењене, нефактурисане трошкове услуга извршених од стране добављача у години која се завршила дана 31. децембра 2012. године (31. децембра 2011. године 1.150.705 РСД).

Остала пасивна временска разграничења са стањем на дан 31. децембра 2012. године у износу од 2.276.828 РСД (31. децембра 2011. године: 1.535.016 РСД) у највећем износу се односе на укалкулисане бонусе запосленима у износу од 1.418.102 РСД (31. децембра 2011. године: 1.154.658 РСД)

26. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Приходи од закупа	128.698	120.339
Остали оперативни приходи	55.979	177.802
	184.677	298.141

27. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови материјала за израду	87.756.144	92.716.809
Трошкови режијског и осталог материјала	558.789	885.796
Остали трошкови горива и енергије	2.101.698	1.933.667
	90.416.631	95.536.272

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

28. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Амортизација	6.273.791	6.655.665
Трошкови резервисања за:		
- рекултивацију земљишта и заштиту животне средине (напомена 19)	523.999	176.606
- дугорочни подстицаји запослених (напомена 19)	1.042.855	-
	7.840.645	6.832.271

29. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	14.164.878	14.945.910
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде на терет послодавца	2.182.650	2.504.933
Трошкови накнада по уговору о делу	454.538	369.894
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	40.184	18.004
Трошкови накнада члановима одбора директора и одбора скупштине акционара	35.216	28.545
Отпремнине	3.220.648	2.555.388
Остали лични расходи и накнаде	1.149.784	1.321.797
	21.247.898	21.744.471

Трошкови отпремнина исказани у износу од 3.220.648 РСД најзначајнијим делом се односе на трошкове настале по основу програма добровољног раскида радног односа. Укупан број запослених који су прихватили раскид радног односа у пословној 2012. години је 1.533 радника (у 2011. години 1.090 радника).

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Просечан број запослених	7.577	9.650

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

30. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Производне услуге	2.375.468	1.545.572
Транспортне услуге	2.105.627	1.546.325
Услуге одржавања	2.209.741	1.191.573
Закупнине	512.180	391.926
Трошкови сајмова	4.459	7.254
Реклама и пропаганда	548.005	391.983
Трошкови истраживања	951.088	177.971
Остале услуге	772.747	899.950
Непроизводне услуге	3.153.642	2.161.740
Репрезентација	121.596	153.602
Премије осигурања	215.975	221.165
Трошкови платног промета	206.738	248.925
Трошкови царина, пореза на имовину и осталих пореза	1.846.874	2.268.699
Трошкови накнада за ванредне ситуације	288.517	554.112
Накнада за експлоатацију сирове нафте и гаса	2.782.327	2.138.526
Трошкови правних и консултантских услуга	101.880	104.800
Административне и друге таксе	176.592	192.216
Остало	779.276	337.822
	19.152.732	14.534.161

Трошкови непроизводних услуга остварених за годину која се завршила 31. децембра 2012. године у износу од 3.153.642 РСД (2011: 2.161.740 РСД) најзначајнијим делом се односе на трошкове услужних организација у износу од 1.816.951 РСД, трошкове консултантских услуга у износу од 416.262 РСД, трошкове управљања пројектима у износу од 123.092 РСД и трошкове сертификације и стручног надзора у износу од 134.385 РСД.

31. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Финансијски приходи из односа са матичним и зависним правним лицима	331.964	22.103
Финансијски приходи из односа са осталим повезаним правним лицима	-	5.047
Приходи камата	3.037.635	1.334.289
Позитивне курсне разлике	6.796.845	5.646.752
Остали финансијски приходи	713	805
	10.167.157	7.008.996

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

32. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Финансијски расходи из односа са матичним правним лицем	124.225	38.034
Расходи камата	1.572.327	2.280.961
Дисконт дугорочних обавеза	336.335	352.614
Негативне курсне разлике	13.794.056	6.159.017
Остали финансијски расходи	105	2.943
	15.827.048	8.833.569

33. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Добици од продаје:		
- некретнина, постројења и опреме	134.805	22.444
- материјала	14.514	15.898
Вишкови по основу пописа	379.622	146.955
Приходи од смањења обавеза	552.997	340.595
Приходи од укидања дугорочних резервисања (напомена 19)	1.762.334	3.971.992
Приход од наплаћених пенала	44.981	48.928
Вансудско поравнање са Електропривредом Црне Горе	-	463.036
Приходи од наплате штета од осигуравајућих компанија	-	14.404
Корекција обезвређења грађевинских објеката	-	31.135
Корекција укалулисаних бонуса	-	23.093
Ефекти корекција вредности улагања у Анголу	64.342	418.982
<i>Приходи од усклађивања вредности:</i>		
- некретнина, постројења и опреме	2.881	349.332
- залиха	322.555	-
- краткорочних финансијских пласмана (напомена 13)	26.668	145.180
- потраживања (напомена 12)	962.839	741.175
- остале имовине	9.719	57.603
Остали непоменути приходи	429.194	615.530
	4.707.451	7.406.282

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

34. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Губици од продаје некретнина, постројења и опреме	80.212	25.427
Мањкови	779.642	800.655
Отпис потраживања	40.598	10.337
Отпис залиха	131.299	19.398
Казне, пенали и штете	22.478	45.370
Издаци за хуманитарне, културне и образовне намене	162.698	173.169
Ефекти корекција вредности улагања у Анголу	7.856	35.617
Трошкови провизија банака по основу продаје за платне картице	-	58.751
Трошкови услужних организација	-	36.382
<i>Расходи по основу усклађивања вредности:</i>		
- нематеријалних улагања (напомена 6)	87.150	39.491
- некретнина, постројења и опреме (напомена 7)	222.631	325.571
- инвестиционих некретнина (напомена 8)	17.716	190.726
- улагања у остала повезана правна лица	-	4.269
- осталих дугорочних финансијских пласмана	2.504	32.475
- залиха (напомена 11)	5.434	3.474.982
- датих аванса(напомена 11)	12.337	20.192
- краткорочних финансијских пласмана	-	57.123
- потраживања (напомена 12)	10.438.927	1.035.046
Остали непоменути расходи	691.876	568.540
	12.703.358	6.953.521

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

35. ПОРЕЗ НА ДОБИТ

Компоненте пореза на добит:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Текући порез	2.575.885	2.464.263
Одложени порез (напомена 16)		
Настанак и укидање привремених разлика	(901.604)	(3.368.556)
Ефекат промене пореске стопе	194.162	-
	<u>(707.442)</u>	<u>(3.368.556)</u>
	1.868.443	(904.293)

Порез на добит Друштва пре опорезивања се разликује од теоријског износа који би настао применом просечне пондерисане пореске стопе и био би као што следи:

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Добит пре опорезивања	51.324.959	39.697.374
Порез обрачунат по прописаној пореској стопи – 10%	5.132.496	3.969.737
<i>Ефекат опорезивања на:</i>		
Расходе који се не признају за пореске сврхе	752.222	(503.214)
Одложене пореске кредите	(1.634.552)	(2.298.344)
Искоришћене пореске кредите	(2.575.885)	(2.257.868)
Ефекат промене пореске стопе на одложене порезе	194.162	-
	<u>(3.264.053)</u>	<u>(5.059.426)</u>
Корекција пореза на добит за претходни период	-	185.396
	1.868.443	(904.293)
Просечна стопа пореза на добит	3,64%	-2,28%

36. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
Нето добит	49.456.516	40.601.667
Просечан пондерисани број акција	163.060.400	163.060.400
Основна зарада по акцији	0,303	0,249

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА

Већински власник Друштва је Газпром Нефт, Ст Петерсбург, Руска Федерација у чијем власништву се налази 56,15% акција Друштва. Укупно 29,87% акција Друштва (од преосталих 43,85%) се налази у власништву Републике Србије док се 13,98% налази у власништву мањинских акционара и котира се на Београдској берзи. Крајњи власник Друштва је Газпром, Руска Федерација.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Друштво је током 2012. и 2011. године ступало у пословне односе са својим повезаним правним лицима. Најзначајније трансакције са повезаним правним лицима у наведеним периодима настале су по основу набавке/испоруке сирове нафте и вршења услуга геофизичких испитивања и интерпретације.

На дан 31. децембра 2012. и 31. децембра 2011. године стање средстава и обавеза по основу трансакција са повезаним правним лицима је следеће

	Зависна друштва	Матично друштво	Остала повезана лица	Укупно
На дан 31. децембар 2012.				
Учешћа у капиталу	8.703.404	-	-	8.703.404
Дугорочни зајмови	16.629.612	-	-	16.629.612
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.211.054	-	-	1.211.054
Залихе	64.732	-	22.174.560	22.239.292
Потраживања	1.906.606	-	4.960	1.911.566
Краткорочни финансијски пласмани	312.851	-	-	312.851
Порез на додату вредност и АВР	73.828	-	20	73.848
Остале дугорочне обавезе	-	(50.247.622)	-	(50.247.622)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(5.289.222)	-	(5.289.222)
Обавезе из пословања	(1.265.209)	-	(25.475.054)	(26.740.263)
Остале краткорочне обавезе	-	(115.203)	-	(115.203)
Обавезе по основу ПДВ, осталих јавних прихода и ПВР	(553.497)	-	-	(553.497)
	27.083.381	(55.652.047)	(3.295.514)	(31.864.180)
	Зависна друштва	Матично друштво	Остала повезана лица	Укупно
На дан 31. децембар 2011.				
Учешћа у капиталу	3.490.817	-	-	3.490.817
Дугорочни зајмови	2.289.198	-	-	2.289.198
Остали дугорочни финансијски пласмани	1.616.295	-	-	1.616.295
Залихе	1.544	-	17.299.127	17.300.671
Потраживања	310.988	-	3.717	314.705
Краткорочни финансијски пласмани	126	-	-	126
Порез на додату вредност и АВР	2.398	-	-	2.398
Остале дугорочне обавезе	-	(47.611.714)	-	(47.611.714)
Краткорочне финансијске обавезе	-	(1.133.612)	-	(1.133.612)
Обавезе из пословања	(14.766)	-	(18.121.839)	(18.136.605)
Остале краткорочне обавезе	-	(142.620)	-	(142.620)
Обавезе по основу ПДВ, осталих јавних прихода и ПВР	(748)	-	-	(748)
	7.695.852	(48.887.946)	(818.995)	(42.011.089)

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

У години која се завршила на дан 31. децембра 2012. и 2011. године настале су следеће трансакције са повезаним правним лицима:

	Зависна друштва	Матично друштво	Остала повезана лица	Укупно
Година која се завршила 31. децембра 2012.				
Приходи од продаје	1.581.731	-	124.793	1.706.524
Остали пословни приходи	17.261	-	-	17.261
Набавна вредност продате робе	(1.426)	-	(12.625)	(14.051)
Трошкови материјала	-	-	(67.725.252)	(67.725.252)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(234.232)	-	-	(234.232)
Остали пословни расходи	(2.212.890)	(52.068)	-	(2.264.958)
Финансијски приходи	331.964	-	-	331.964
Финансијски расходи	-	(124.225)	-	(124.225)
Остали приходи	32	-	119.192	119.224
Остали расходи	(8.039)	(4.664)	(264.904)	(277.607)
	(525.599)	(180.957)	(67.758.796)	(68.465.352)
Година која се завршила 31. децембра 2011.				
Приходи од продаје	809.570	-	4.788.484	5.598.054
Остали пословни приходи	1.058	-	-	1.058
Трошкови материјала	-	-	(64.176.762)	(64.176.762)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	(140.481)	-	-	(140.481)
Остали пословни расходи	(46.554)	(139.306)	(3.000)	(188.860)
Финансијски приходи	3.837	-	18.266	22.103
Финансијски расходи	-	(38.034)	-	(38.034)
Остали приходи	-	-	45.956	45.956
Остали расходи	(10.106)	(21.250)	(184.029)	(215.385)
	617.324	(198.590)	(59.511.085)	(59.092.351)

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

37. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА (наставак)

Накнаде кључном руководству

Накнаде плаћене или плативе кључном руководству у 2012. и 2011. години приказане су у табели која следи:

	Година која се завршила дана 31. децембра	
	2012.	2011.
Зараде и остала краткорочна примања	316.118	156.908
	<u>316.118</u>	<u>156.908</u>

Најзначајније трансакције са друштвима у државном власништву

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
<i>Потраживања</i>		
ХИП Петрохемија	7.307.595	1.995.294
Србијагас	23.573.467	7.414.404
	30.881.062	9.409.698
<i>Обавезе</i>		
ХИП Петрохемија	(523.563)	(471.195)
Србијагас	(85.682)	(272.661)
	(609.245)	(743.856)
<i>Примљени аванси</i>		
ХИП Петрохемија	(7.743)	(5.386)
Србијагас	(12.806)	(12.796)
	(20.549)	(18.182)

	Година која се завршила 31. децембра	
	2012.	2011.
<i>Приходи</i>		
ХИП Петрохемија	9.258.368	11.849.584
Србијагас	17.902.669	9.402.233
	27.161.037	21.251.817
<i>Расходи</i>		
ХИП Петрохемија	(146.097)	(155.513)
Србијагас	(1.675.633)	(249.550)
	(1.821.730)	(405.063)

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

38. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

Пренос власништва над имовином

До дана 31. децембра 2012. године Друштво је имало власништво на 6.066 непокретности и право коришћења и поседовања на 1.725 непокретности, што чини 71% односно 20% од укупног броја ставки непокретне имовине (објекти и парцеле) Друштва.

Република Србија је у својству продавца дужна да, у складу са Уговором о купопродаји акција Нафтне индустрије Србије а.д., обезбеди писану сагласност за пренос целокупне непокретне имовине Друштва регистроване у Регистру основних средстава са стањем на дан 31. децембра 2007. године.

Финансијске гаранције

На дан 31. децембар 2012. године укупни износ датих финансијских гаранција од стране Друштва износи 3.770.880 РСД и највећом делом се односи на царинске обавезе у износу од 2.403.960 РСД (2011: 3.200.000 РСД).

Заштита животне средине

Руководство Друштва је проценило и извршило резервисање за заштиту животне средине на дан биланса стања у износу од 861.383 РСД (2011: 1.012.100 РСД) на основу интерне процене о усаглашености Друштва са законском регулативом Републике Србије.

Руководство сматра да, на основу важеће законске регулативе трошкови повезани са питањима заштите животне средине нису значајно виши у односу на резервисани износ. Међутим, могуће је да ће наведени трошкови значајно расти у будућем периоду у случају да законска регулатива постане рестриктивнија.

Остале потенцијалне обавезе

На дан 31. децембра 2012. године Друштво није формирало резервисање за потенцијални губитак који може настати по основу процене пореских обавеза од стране Министарства финансија Анголе, према којој Друштво треба да плати разлику у обрачуну пореза, укључујући камату у износу од 81 милиона УСД који се односе на додатну профитну нафту за период од 2002. до 2009. Руководство сматра да, на основу услова из потписаних концесионих уговора са државом Анголом и на основу мишљења правних консултаната из Анголе, такав захтев није у складу са тренутно важећим законским оквиром у Анголи због чињенице да власти нису правилно израчунале профитну нафту и да је профитна нафта уговорна обавеза која треба се да испуни према националном концесионару, што је у супротности са мишљењем Министарства финансија Анголе. Руководство Друштва ће уложити жалбу против било какве акције принудне наплате пореза од стране Министарства финансија Анголе и предузети све потребне кораке у циљу одлагања наплате пореза док суд Анголе не донесе коначну одлуку о овом питању. На основу искуства осталих концесионара, суд Анголе још увек није донео одлуку у вези са њиховим жалбама против исте одлуке Министарства финансија, иако су жалбе поднете пре три године. Узимајући све наведено у обзир, руководство Друштва сматра да на дан 31. децембра 2012. године постоји значајан степен неизвесности у вези времена потребног за решавање захтева Министарства финансија Анголе и уколико га има износа додатног пореза на профитну нафту.

Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила на дан 31. децембра 2012. године

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

39. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Порески закони Републике Србије се често различито тумаче и предмет су честих измена. Тумачење пореских закона од стране пореских власти у односу на трансакције и активности Друштва могу се разликовати од тумачења руководства. Као резултат изнетог, трансакције могу бити оспорене од стране пореских власти и Друштву може бити одређен додатни износ пореза, казни и камата. Период застарелости пореске обавезе је пет година. Пореске власти имају права да одреде плаћање неизмирених обавеза у року од пет година од када је обавеза настала. Руководство је проценило на дан 31. децембра 2012. године да је друштво измирило све пореске обавезе према држави.

40. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Лизинг

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупаца:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
До годину дана	182.024	158.321
Од 1- 5 година	246.461	252.559
Преко пет година	944	1.010
	429.429	411.890

Минимална рата лизинга по основу нераскидивих оперативних закупа од стране закупца:

	31. децембар 2012	31. децембар 2011
До годину дана	444.904	188.159
Од 1- 5 година	381.988	64.361
Преко пет година	-	-
	826.892	252.520

Farm-in уговор са RAG Hungary Limited

У децембру 2011. године, Друштво је закључило Farm-in уговор са RAG Hungary Limited за истраживање и производњу угљоводоника у Области Кишкунхалас у Мађарској. Према уговору, Друштво је у обавези да финансира 50% укупних трошкова истраживања на не мање од три нафтне бушотине у области која је покривена лиценцом за истраживање. У зависности од успешности истраживања, Друштво ће имати право на 50% укупне количине произведених угљоводоника. Осим тога, према уговору о заједничком пословању закљученом са RAG Hungary Limited, RAG ће имати улогу Оператера и биће задужен за, и водиће заједничко пословање. На дан 31. децембар 2012. године радови бушења и истраживања били су процењени на 2,3 милиона УСД.

**Напомене уз финансијске извештаје за годину која се завршила
на дан 31. децембра 2012. године**

(Сви износи су изражени у 000 РСД, осим ако није другачије назначено)

---

41. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА БИЛАНСА СТАЊА

Није било догађаја након датума биланса стања.

У Новом Саду, 13. фебруар 2013.

**Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја**

М.П.

Законски заступник
